

310490 వ్ర తి ది న ము ప్ర క టి ం వ (బ డు ను

Vol. 9

జన్మ వట్టుణము 1923 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది సోమవారము

No. 57

సంపుటము ౯

మండు భి నా మ నం వ త్ప ర ము, మాఖమాస బహుళ చవతి ౪

సంచిక ౨౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగావు. పక్షులుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచిటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసిరి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

1923 అమృతాంజనము క్విలండ్రు 1923

సుందరమైన శీరాధాకృష్ణుల ఉయోగమైన

విక్రయమునకు సిద్ధముగనన్నది మా యేజంట్లవద్దకూడా దొరకును

క్విలండ్రు నెల 1-కి 0-4-0

సి. పి. భర్తలు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జరిగెచీరలు, కిరీటలు, రవికలు, కమార్లు, దావలీలు, పావళ్లు, సాదాబాకట్టుకట్టలు, గొడుగుల పొడలగురి పురమాషిగా పేలరకం కట్టుతో చిలకపచ్చ, పసుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోవా, అకాశగర్భం, ఆరంజరంబు, మేఘగర్భం, కాశీరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి అర్థరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయరు గ్యారంటీ:— ఒకసారి అర్థయిచ్చినవాడు కష్టం ఎప్పుడును మాకే అర్థయనవుచును.

విదగములకు ఈదిగిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి ఆంధ్రు బ్రదర్స్,

పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 55.

బెల్లంబిలి వర్రులు, బాక్, బెంబూరు సీట్

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్:— రాత్రి కళమాత పుచ్చుకొనిన యెంత కలువపడిన బియ్యమునూ శంకుగంటలలో

ప్రతిచి అధికమయిన రతి సౌఖ్యమునిచ్చును. కావలసికప్పుడు కొంచెం నివృత్తుడగుము త్రావినవెంటనే సిగ్గుపడ

చవును. పురుషులైన భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బండ్:— మూడోజాలు చెడుపుటలు పొంతో పుచ్చుకొని

ధాన్యబోవు బియ్యం (కుక్) కష్టరయిననూ తప్పక ట్టును, బీజ్ బండ్:— 15 కోణులు పాలతో తంపి పూటలు పుచ్చు

కొని. అంతా దుగి భాగ్యవంతులకే కలిగిన పుంజకట్టము పోయి మరియొక్కవలెయిను. అనేకులచే తరిషించ

బడి గట్టికట్టులు పొందియున్నది మేము విశేషించి వ్రాసు నక్కరలేదు. ఒకసారి తెప్పించి వాటివో మిగతా తెలి

యను. ఈ క్రితముగా రహస్యముగా నుంచబడును. బియ్యం బొంబంబు సీసా 1-కి రూ. 2-0-0 సి. పి. భర్తలు చేసె.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమతం వీధి, మద్రాసు.

వాలకొలను సుబ్బరాయరచిత

ఆంధ్రగ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకిరామాయణము:— మూ కవచార్చులముద్రాకావ్యము, ప్రథమపుటయు, వెల రూ 4-0-0 రెండవపుటయు ఈ వెలఖరకు కిద్దరును.

శ్రీకృష్ణలీలామృతము:— ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి రామాయణమునకుటి యంద్రో ధను. వావాపురాలోక్ కృష్ణచరిత్రము, కరుగము, భావద్రి, ఉద్ధాగీతానామకయెను, శ్రీకృష్ణ కీలకం కట్టెగమును ౧-౧౨-0, ప్రథమపుటయు, 1-12-0, రెండవపుటయు 2-4-0, తృతీయపుటయు 2-0-0

శ్రీకృష్ణనితారితీర్థము:— 27వ పుటలు ౧-౧౨-0 వెల 2-4-0, ఈ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

శీగానుజయమందిరము, పురువళిక్కినే, మదరాసు.

భారతి శ్రీ మహామండల యోగముగ్రంథము

హిందూచేశీయచిత్రకళా

వదర్శనముచిత్రకళావికరము

1923 సంవత్సరమునాటి బహుమతి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వముచే

వారికి లభించుచున్నది. (ప్రభుత్వముచే బహుమతిపొందినదిగా

ఈదిగల దురామాట ఫిబరవరి 1924లోగా పంపవలెను. కళ

రములకు ఈ దిశ: చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Mrs. Rukmini Lakshminipathi, B. A.

Joint Secy. Bharata Tri Maha Mandalam

Post Box No. 369, Madras

బర్మా నూతన శాసనసభ

నూటికి తొంబదిమంది పోలు లేకపోలేదు

బర్మలగారి ద్వంద్వపరిపాలనమును సమర్థింప బూనిరి

రంగును ఫిబ్రవరి 2:—బర్మా దేశమునకు ముగిసినవి నూతనశాసనసభ శేషము 11 వందల 11 శతాబ్ది భవములందు సమావేశమయ్యెను. 101 మంది సభ్యులలో 95 మంది మాత్రమే సభకు వచ్చి యుండిరి. తొలిసారి ప్రా. నూతన శాసనసభ అధ్యక్షుడుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడి యుండుటచే, రాజభక్తిపూరితముగా తొలిసారి సభాసమయిరి. భారతదేశమునకు నూతన శాసనసభాసభ్యులనుండి బర్మాదేశ చీనావాడ, బంధువాడ, భారతీయులు, అంగ్లో-హిందూవులు, అమెరికీయులు సభ్యులతో నొకటి చూడ సమావేశమయి గొల్లపి చొచ్చుది ప్రమాణములందరిచే చేయించబడిన చీనావారు అందఱు కలిసి వత్సాసభలపై కరకమలములను ప్రమాణపత్రములను వర్ణించి, ప్రమాణపత్రముల నొక కాగితముపై రాసి, బానిస కాటెదను.

మొదటిసారి గాము

ఈ ప్రభుత్వసభకు ముగిసిన తరువాత మార్, బాథా అనుభావతో మొదటిసారిగా అధ్యక్షి మొదటిసారిగా ముస పాదింప కరతాళములపై చేయించిరి.

“నూతనసంస్కరణములు అమెరికీ వచ్చిన తరువాత బర్మా ప్రభుత్వ గౌరవము (ఇంతకుముందు బర్మలపై నెలకు గౌరవము మాత్రమే యుండెను) యొకటిగా చేయించబడి యుండుటచే వారికి సభించియు, వారి సరిపాలనము జనులయందు సాదక భావము, తృప్తి, శాంతిని కలిగించి, అంగ్లో-హిందూవులకు బర్మా దేశాధికారమును ప్రభుత్వములకు సద్భావముగా” అనతి గాములచేతగా తయరచింది. ఈ తీర్మానమును బలపరచు అన్ని జాతులవారు ప్రసంగించుచు, బర్మలగారి భారతదేశమున కొనసాగిన సేవ సంతకము కొనియాడిరి. బర్మల ఈ తీర్మానము వోలుచు చెట్టుగా మొదలగునట్లు కరతాళములపై సభ్యులందరికీ శ్రీ గౌరవముగా సామోదించబడిన అధిక సభ్యులగు మాన నీయులు శ్రీ కేఫ్ గారు వచ్చు కానూనంద శాసనసభాసభ్యులను సభ్యుని కలిగించిరి. తేపు గౌరవముగా సభాప్రారంభోప వ్యాసములయిరి. ౧, ౧౨ తేదీలందు ప్రభుత్వమువారి బిల్లుల చర్చకు చేరుదును. ఈ సభ్యులకు తీరుమిల్లును, బహుళ రంగు దు అద్దెదట్లు సభకు బిల్లును చర్చించుదును. తరువాత 15 మార్చి నానూనంద సభ మరల సమావేశమై ఆదేశములపైకి చే చర్చ ప్రారంభించును.

బర్మలగారి ప్రారంభ ప్రసంగము

ద్వంద్వపరిపాలనము 2య మొదటిసారి!

రంగును, ఫిబ్రవరి 3:—బర్మా నూతనశాసనసభ సమావేశమున ప్రారంభోపన్యాస మొనరించుచు 56 వార్షిక బర్మలగారి బిల్లు:— నేటి దివసము సమావేశముగా గలుగును. సభివైభవముతో బహుళమిది. దిశాసర్వస్వముల అనుమల వారావరణములే మనకు గోచరించుచున్నవి. 56 వార్షిక ప్రాంతములకు చుట్టగా, విజయము, మేధాసంపాదన, అనుభవజ్ఞానము, నిశ్చలసత్వభావము గలవాడు, బర్మాదేశముపై గాధా నురాగము గలవాడు. అట్టి సమావేశముడు మన సభకు సభ్యులకు దుగానుండ తటస్థించుట మన పుణ్యమే. నా కార్యనిర్వాహక పర్యవేక్షకులు, మన మంత్రులును మహాకర్త గలవాడు. వారి భూత కాలచర్యలన బర్మాదేశమువారి విజయ తెలియు గల్గినది.

నూటికి 90 మంది పోలునకు పోలేదు

ఎన్నికలైత శతావధిక కార్యక్రమములను విమర్శించుటనే కరుణ బహుళమే. పోలనకు నూటికి పదియొకటి మాత్రమే పోయియుండిరి కొన్ని ప్రతికూల ప్రాంతము. ఇట్లే భారతదేశ మనకుగా కొన్ని రాష్ట్రములందు జరిగి యుండిన సేమి యా విమర్శము నిశ్చయమే. అయిన భారతదేశమున ప్రయత్నింప జడన నూతనసభ్యుల మనముద్రోక్తి ప్రజాసమితికి విద్యా శాసనము చక్కగ జేపడెలయును. సభ్యుల మైసన నిశ్చల మైసన యు, విధానమొనరున నిశ్చలమైసన మార్గముల ననుసరించి సలహా చేసాకార్య భూములను నోటు ను జరిపించువత్తతి వివిధా సభ్యులనుండి గల్గినది. ప్రపంచ చారిత్రమును గొప్ప గొప్ప మార్పులన్నియు, స్వల్ప స్వల్పముగా కల్పించబడినగాని, ఒక్కొక్కటి తటస్థించినవి గావు.

సంస్కరణముల యస్మిత్యము

ఇప్పుడు సంస్కరణముల విషయమై వాదనలు గలదు. యస్మిత్యమును గురించియు, వాని నిశ్చయకార్యములపై వాదనల తప్పు అభిప్రాయములు గావించియు తెలిపెదను. 1918 సంవత్సర ప్రాంత్యములకు మొట్టమొదట దువస్థించుచు సంస్కరణములకు వలసిన ప్రధానాంశముల మూటిని పేర్కొని యుంటిరి.

సంస్కరణముల ప్రధానాంశములు

అందులో మొదటిది:— ఏ సంస్కరణముగాని నిశ్చయ సంస్కరణముగా నుండవలయును. ఆ సే కాటంకము గల్గించియు, అనవశ్యమగు సంకీర్ణ భాగముల వహించుట కని యీ సంస్కరణముల ముఖ్యపాత్ర చే మార్పుకైదుగాను. ఇది యే నైతికముక్తి విధానము “సేవ నుడిచియుంటి”. సంస్కరణ మును ముఖ్యముగా తా నే తెలియజేయదు.

రెండవది:— సంస్కరణములు ఇప్పుడే జరిగినట్లునకు నుండి జరుగునట్లు చేయవలయును. సంస్కరణముల విధానాధార మునై నీ సమయములను. అచటనుండి అన్యంథ ములకు సంస్కరణము లేదు. ప్రభుత్వమువారి యాజమములే తానూతన శాసనసభ గూడ తెలియజేయి.

మూడవది:— ఆయాదేశ సామాన్యపాలనా విధానములకు సమరంజములకు విధములే సంస్కరణములు విధించ వలయును. బ్రిటిషువారు భారతదేశమున నాటిన పాలనా విధానము బలమునై, పురాతన రాజ్యములకు సోకారుల కాలములనుండిగాద చారణ యుండునది.

శాస్త్రీయ నిరంకుశత్వము శత్రులదాడి నామగల్గినదట

పుర్యును ప్రాంత్యముపాప్రాజ్యమునందు శాస్త్రీయ మై, బ్రిటిషు నిరంకుశ పరిపాలన విధానము అమెరికీయులచేయుల నొకటి కేతరావల మడయ్యాలెన్నె నామగల్గినదట. బ్రిటిషు నిరంకుశత్వమును పరిపాలనావిధి నెమర్కొనబడి నామగల్గినదట. ప్రమాదములు గలపరిస్థితులే తననిశ్చయ బలములు కావును. అప్పుడే దానిచేరు లెనాక న్యాయించినవో గుర్తింపవలెను. ఇదియే ప్రారంభమున నామగల్గిన యభిప్రాయములు.

ఒకవిధమున బర్మలగారి ద్వంద్వపరిపాలనమునకు జనకులు

తొలిసారి జరిగినట్లు తెలియజేయునంతయు నందరికీ తెలిసియుం డుటచే తనకు ముందే మొదలుపెట్టబడినట్లు. “సంస్కరణల విధానము” నీ క్రింద నొక సమావాసమును పార్లమెంటు వారి యాలోచనకై తయారుచేయుటకు, అవిధానము తయారుజేసినవారలలో నేను నొకఁడను. పార్లమెంటు రెండుసభలవారు సమావేశమై యావిధానాలకుల ఆగ్రహము, వాలో చించి, చర్చించి, ఈవిధానమునే తమచేత నడచుటచే దెచ్చిరి. తీసికొనెదము “ద్వంద్వపరిపాలన” మను నామము వాడు కలూనున్నది. ఈపార్లమెంటువారి సమ్మతి సమావేశపు కేర్మానము కరసా మొందటకు నాకొంతయే సందేహముండ తేదు.

బ్రిటిషుపార్లమెంటు ప్రభుత్వము, అసమానమైనది ప్రపంచమున్న జేతులలో నరులులోనన్న పరిపాలనావిధానములలో నెల్ల బ్రిటిషు పార్లమెంటు విధానము యన మామొదటి ప్రజాప్రాతినిధ్యములముల మార్గము కావునకు వానిని మించినది నులియొకటిలేదు. బ్రిటిషుపార్లమెంటు తనయా తరణముతో సంపూర్ణాధికారమును అందెనగుననుకుంటి.

ద్వంద్వ పరిపాలనము సంపూర్ణ జయము నందలేదా?

అట్టి పార్లమెంటువారు విధించిన మార్పులు సభ్యులకై తోను, ఆగ్రహములకు నడచుటకు సేమిసరించినవారు ప్రజా ద్విజిన ద్వంద్వపరిపాలనా విధానము జరుగముగా నాచరణలో తెల్లుటకు ప్రయత్నించెను. దాని యాజమములు నాయను చరుల సమావేశముతో కొంతకు సరిపెరిగినయే సేమి తలం చెదను. రంగువాదము, ప్రజాపాలనము అను వినిపి దైవ నడచడి నిర్ణయములకు మాటలకు సేవకప్రాముఖ్య

మొనగను. ఏకరకభాగస్వామ్యములపై వారి కవి న్ను బిలుగను, అపకీర్తిను పరిణమిల్లు నుండెను.

భారతదేశ మిప్పుటి అనుభవపరిపాలనా

విధానమును త్రోసివేయజాలదు

ప్రజాపాలనా విధానము గల యేదొన్ని సగరము లును తప్ప భిక్షుము నందిట్టియు, అనుభవమునందెట్టియు ప్రభుత్వవిధానము సేవ న్యమునందును త్రోసివేయజాలదు. అందుచున్నగా భారతదేశమున త్రోసివేయ జడజాలవు.

సంస్కరణముల స్వరూపము జూడకయే ఉద్దేశమును గుర్తించుడి

ఇంతియగా సంస్కరణముల మాటలకు, స్వరూపమును మాత్రము జూడజాలదు. దాని ప్రసాదించినవారియొక్కయు, దాని ననుసరించు వారియొక్కయు, అనుసరించినవారియొక్కయు సుద్దేశముల మనము గుర్తించవలయును. ప్రపంచ చారిత్రమును సందర్శించిన గొప్పగొప్పమార్పులు గలవి కిదియే యాధారము. దీనిని గుర్తించియునూతనమున సమ్మతించుట యనగా రాజ్యాంగ స్ఫూర్తితో ముందుకు మొదటిమెట్టు నెక్కినట్లే ప్రజామితి యుద్దేశములపై నాధారపడుచును ఇంచుమించును విధాన ములపై గట్టడు బాధ్యతల కల్గించుటయు, అమెరికీయుల నొందిన పాశ్చాత్యరాజ్యాంగ విధానముల భారతదేశమునకు ప్రవేశపెట్టుటయు, నీ సంస్కరణములగాని మేము.

ద్వంద్వపరిపాలనము ఒక యమంగళశబ్దము

సంస్కరణములపై వాదనలనుపొడవ విషయముల కెప్పులయును. తొలిసారి వాదనలకు శతశబ్దము “ద్వంద్వపరిపాలన” మునకు మొదటి ప్రపంచపరిపాలనమునై ఆగట్టు సీమ ను జర్చనీ చక్రవర్తి తనరాజ్యమునై విచ్చించిని కాన్పుయు లగావించి చి. తనకును తన సేవకునకు సర్వశాసనము నెట్లొనరించిన విధానమునకు ద్వంద్వపాలన యని జర్చనీ చర్చిత కావలె (వాసియుండిరి. ఈవిధానము తొలిసారి ప్రపంచ కొరి తమేలజేసినను రానురాను మనస్ఫూర్తి, అంతరీక్షములకు కారణమయ్యెను. ఈమాటలయందు అనేకవిధములకు సహాయ బర్మాదేశము, ఇండియానులకు కలవు. ఈసాయమున మన్నయ్యమును మరుగునెంచు, అలగ్నములు బహుళజేరును న్నుచి. దీనినిపయము తా మెరిగినామోతతో మెలగవలయు నని హెచ్చరించుచుంటి.

పార్లమెంటు కమిటీవారు ద్వంద్వపరిపాలన యామంగళశబ్దము

ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనా కాలము సేవకర ఆదాయ క్షయ పట్టికలు కరారుజేతులయన నను నూడెను పార్లమెంటు జాయంటు సంఘముగారు విశాకరించుటయేగాక సాధ్యమైంతవరకు ప్రజామిత్ర ప్రభుత్వమునై కాళాధికారులు నొకసంఖ్యనై సభచే కమిటీయనుల కర్పించవలయు నని వారు నూచించిరి. కమిటీయనుల గావించి:పుడే వారు “ద్వంద్వ పరిపాలన” మును నామగల్గించిరి. ప్రజామిత్రకాళుల మను ప్రభుత్వమునై కాళులకును విధేయముల చక్కగ నట్లు విధి పడినను, నామను, నాకార్యాలయ వారికి, బుల్లెటులకును వీరుచే మిగిలిన పరస్పర ముందుటకై యొకసభయందే రెండుకాళులనుకై కారు టకు నెల్ల చేబడిసి ప్రజామిత్ర సేవక ప్రభుత్వముందు నేలొయొక విధమును పరిపాలనా విధానము న్నుచి. కొన్ని వేల కానముల ప్రజామిత్రకాళులకై సర్వమునై ములందు తెలియజేయి. స్వయం కర్పించినవచ్చునని ను, అయిన యనుభవములకు ఆకొకమితియే యయించును. ఇంతియగా “పిటా” అధికారము గా ఇంచుటచే సభకు లనేయులు దాటిల్లుచుటే గాక పరిపాలనకు నెట్టిది ప్రతిపాలన అని చెప్పబడినది స్వయం ప్రభుత్వము నలవాటునై జేవచ్చున సేవ నీ “పిటా” అధికారము. ప్రభుత్వము భాగ్యో, కాన సర్వమువారికో చెందియుండును. ఆచరణయందు “కారము నొకటియేగా నాడెచుటలేదు. ఇతర పాటు ప్రజామిత్రముకొనెదను, ప్రజామిత్రులతో రెండుపజులకును.

సంస్కరణములు నిష్పలముల యధార్థము

తొనే ప్రసాదించబడెను ఈసంస్కరణవిధానములెల్ల మూటకుమూట నందనయ్యముకావని యనేకమంది సుదేశము ఈ విషయము నేనొక్కచెప్పెను. జేమనగా, అది

1 సె. 47/16 రె

జాతినిభేద నిర్ధారణపు బిల్లు

డెప్టీ, ఫిబ్రవరి 2:—జాతినిభేద విచారణసంఘము వారి నివేదికయు, వారి సలహాల ననుసరించి తయారుజేయబడిన బిల్లును, ప్రచురించబడింది. ఐరోపీయులకు ప్రత్యేకమున్న పౌరకర్మముల తీసివైచిగాని, భౌతికముల కవిధానాన్నిగాని, ఇతరములవారికి సమానమాట్లు ఉండవలయుననుపదించి యీసంఘమువారి యుద్దేశ్యము. నివేదికలోని భేదాభిప్రాయములనుచించుచు నొక ప్రత్యేకనివేదికను శ్రీరంగాచారిగారును, కార్తీకగారు, గిట్టెగారును, గిట్టెగారును, గోరగారును, జస్టిసు మోగారును (వాసిరి, బిల్లునందు 44 క్లాజులు కలవు. ఇందులో 24 క్లాజులు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 88 వ సె పాలకారణము క్రిందవచ్చును. ఇంక నూతన పరకరణము 88 యను నొకటి నిర్ణయించినది. ఇందులో అయిరోపీయులకును, భారత ఆంగ్లేజులకును సమానములగు కల విభేదములకల కలగుకేసులకు దనుకరించవలసిన విధానమును నూచింపబడినది.

ఐరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజ

ఐరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజల విషయములో మాత్రము బిల్లునందు, కఠినము వారి నివేదికకును విభేదములు కలవు. (1) ఆయిరోపీయు వశములై పౌరకర్మముని ప్రజయై, బ్రిటిషు ద్వీపములలోగాని, కలసు జ్యుడులలోగాని నివసించు వారలుగాని బుట్టిజారుగాని, యొడెడలను, (2) పౌరకర్మముని ప్రజలలోనె వారి మనుమరి కొడుకడెడలను, ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలకుని తెలుపబడినది. బిల్లు నందునూచించిన విషయముల నెల్ల కంసురణ కాసనవిధమున, మంత్రిగారి యనుమతి నందక తెను తన మనసుకు నచ్చిన వానినంగీకరించెదనుమ కమిటీవారు పనిసూచుటకై వారుకార్మము నమృతిన ప్రాసాదించిరి. ఇట్టివిమిటివారి సలహాలకు, బిల్లు అంశములు పెంకవకు మంత్రిగారును వతింతురో చూడదగిన విషయమే.

బిల్లు ముఖ్యోద్దేశ్యము

బిల్లున ప్రధానముగ కేర్పరిచియున్న ప్రకరణములో బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యముగ నివచయము జెప్పబడినది. "కోర్టు 4 వ సభ కేసును 4 వ క్లాజునందు కర్తవ్యమున వాడుకలోనున్న యర్థము నూచింపబడినది. న్యాయముగ బ్రిటిషు దీవులందుగాని, బ్రిటిషు కలసురాజ్యములందుగాని, ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు మూలమున తెలుపు అమెరికా ప్రాంత్యనలందుగాని, పౌరకర్మముని స్వాధీనము నందున్న యితర ప్రాంత్యములందుగాని, (ఆఫ్రికా దేశములకప్ప) బుట్టుటవలనగాని, నివసించుట వలనగాని, ఆదేశపు ప్రజగా గణించబడినయే ఆయిరోపీయులుగాని, వాని కు మారుగాని, వాని కు కుమారుగాని - ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజయని యెఱుంగవలయును. కమిటీవారు మాత్రము బ్రిటిషుదీవులందు తప్ప కిక్కిన స్థలములనున్న వారలందరి నీదు కేర్పరకాడ దనియు, ఈనూతనములలోనికి కావచ్చునని పౌరకర్మముదనుకటియిచ్చినభేదీలోగా నాయితరదేశములందు నివసించుట వలనగాని బుట్టుటవలనగాని ఆదేశపుప్రజలై పౌరకర్మముని నైతిక, నైమనిక, నావికాకాఖిలము పనిజేయవారి నందరినికూడ ఆయిరోపీయు బ్రిటిషుప్రజలుగా గణింపవచ్చును. పౌరకర్మముని వాచికాది కాఖిలం దుద్వీగము సూత్రమున్న వారిని పౌరకర్మముని భారత దర్మములందు పనిజేయవచ్చు వారిని విభేదము నూచింపగూడదని కమిటీవారి కొంతమంది అభిప్రాయపడిరి. బిల్లునందుక్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు కాలనిలయందును, ఇతర నిర్ణీత స్థలములందును, రివసించుటవలనగాని, బుట్టుటవలనగాని, ఆదేశపుప్రజయైన ఆయిరోపీయు వశమున వారు ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలుగ నిర్ణయించబడినది.

వలస రాజ్య మందున్న భారతీయులు

వలస రాజ్యములందున్న భారతీయులకు భారతకాన్యమునందున్న కాలనిజేతనులకును సమానమాట్లు ఉండవలసినదగుచే, కాలనిలయందున్న భారతీయులకుగూడ ఐరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలకున్న మాట్లాడే యుండును. బ్రిటిషు సామాజ్యమునందు నిపుడనుజులొన్న విధానములకును, కమిటీవారు నూచించిన విధానములకును, పరస్పర సంఘర్షణము సంభవించుటచే బిల్లునందీవిషయము ముందుండినట్లే యుంచితిమి. సంస్కరణకాసనము 65 (3) కేసు ను ప్రకారము తనకు నచ్చినట్లే బిల్లు నాకూడించెదనని తెల్పుచు సలహాల నూచించుటకై బిల్లునందు సంకేతముడెను. కమిటీవారి సలహాల కొంచెము కొందర కలగజేయనని తలంపబడియే, సంస్కరణ సూత్రములరీతిని ఓటర్ల విషయమై, ఆయిరోపీయులని నిర్ణయించుటకు ననుసరింపబడిన ప్రాసానమునే యిపుడు జాతి నిర్ణయించుట కనుసరింపబడినది.

కేసుల విచారణయందు విభేదము

క్రిమినలు కేసుల విచారించుటయందు నివధమునపడకుట ననుసరింప వలసినదని బిల్లునందు తెలుపబడినది:— (అ) ఇప్పుడు ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలు ప్రాకార్యముందుగాని, సెషన్సు కోర్టునందుగాని, జిల్లామేజిస్ట్రేటు కర్తగాని విచారించబడవలయునని, అర్థసంఖ్యకంటె నెక్కుడు ఆమెరికను లేక ఆయిరోపీయుల జూరీల యెదుటనే విచారింప బడవలయును. ఆయిరోపీయులు జూరీలచే విచారించబడవలయునా? అను సమస్య తమృతముల బాధపెట్టెనని కమిటీవారు తెల్పిరి. ఈవిషయమున కే అధికార ఆయిరోపీయులు గూడ సమ్మతించు గుజూరీలుండవలయునని తెలిపిరి. ఇందుకలననే బిల్లునందుగూడ భారతీయులకును, ఆయిరోపీయులకును, సమానమైన మాట్లాడు జూరీలవిషయమై యొంగుబడినది. నిందితుడే జాతికేరెన, నాజాతివారలకు సంఖ్యకు గట్టువగాక జూరీలుగానుండవలయును. నిందితుడు కిక్కిరుడైనను, విడుదలయైనను ఇతరవిషయాలవారు అపీలునకు, జూరీలే కాభిప్రాయములుగూర్చు యెడల, పోవచ్చును. జడ్జి జూరీలతో నభిప్రాయమున కేరీభవించకపోయినయెడల యాయారాప్రయమన కనుసరించిన జూరీలు కేసుల కాసనములరీతిని సెషన్సు కోర్టునకును, ప్రాకార్యమునకును ఆపీలు జేయబడవచ్చును. సమ్మతితమకు జూరీలు యిట్టికేసుల విచారణలందుండియే తీరవలయుననుట ముఖ్యోద్దేశ్యకరని కమిటీవారు తెల్పిరి.

(ఆ) ఇప్పుడునుండి ఆయిరోపీయులకు పేరులకు, ఇన్నూరుకుండి భౌతికములపేరులకు, జూరీ పట్టికలోనుండవలయునను నిదాంతము తీసివేయవలయును.

(ఇ) అన్ని కేసులందు జూరీలసంఖ్య 9 కంటె కెక్కువగాక, కూనీకేసు లందు సాధ్యమైన 9 కంటె కెక్కువగాక నుండవలయును.

జూరీలపై మారంగాచారిగార్ల యభిప్రాయము

ఈ సమ్మతి జూరీ సమస్య విషయము శ్రీయుతులు రంగాచారిగారును, జస్టిసు మోగారును భేదాభిప్రాయముల నూచించిరి. ఇతరులకు ఆయిరోపీ యాదోశమును గుర్తించి సమ్మతిత జూరీలుండవలయుననుట కొప్పుకొనినను రంగాచారిగారు సమ్మతిత జూరీలవలన నన్యాయము ప్రజలుని అభిప్రాయములకుయేగాక, నిన్యాయమున భారతీయులకు గూడ పాల్గొను జూరీలకునని తెల్పిరి. మోగారు, విజాతీయ భూమికలపైనే సమ్మతిత జూరీలకు సత్యుతించునని మోగారు వాగిరి.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు-జూరీలు

జిల్లామేజిస్ట్రేటులు విచారించు కేసులలో జూరీలు అవసరము లేనివిమిటివారు నూచించిరి:—

జూరీలు అసెసరులు

సెషన్సు కోర్టులందు, ఆయిరోపీయులు జూరీలయెదుట, విచారింపబడుచుండగా భారతీయులు అసెసరుల యెదుట విచారింపబడుచున్నారని సమస్య కమిటీవారిని చాలా చిక్కులపెట్టెను (అ)జాతి విభేదములను ప్రతివలసియున్నయెడల నిందితులు అసెసరులకు బదులుగా జూరీలయెదుట విచారింపవలయునని కోరవచ్చును. (ఆ) సాధారణకేసులందు, జాతినిభేద సమస్యలు బహులదొకయున్నపుడు ముగ్గురు లేక ఎక్కువగాని అసెసరుల యెదుట విచారింప బడవలయునని నిందితుకు కోరవచ్చును. (ఇ) వారెంటుకేసులందు జూరీలయెదుట విచారింపబడుటకై వారి ప్రతివాదు లిరువురు సెషన్సుకోర్టునకు కేసుమార్చవచ్చునని కోరవచ్చును. (ఈ) జాతి విభేదములు బహులదొక గవనల కేసులందు వారి ప్రతివాదు లిరువురు ఒక్కభారతీయుడై ఒక్క ఆయిరోపీయుడై కలసివచ్చెచివారయెదుట విచారింపబడవలయునని కోరవచ్చును.

జస్టిసు మోగారిమనమున కమిటీవారు తాము విచారించు విషయమునుండి చాలామోసము పోయినదితెల్పుచు, కేసుల విచారణయందు ముగ్గురు భేదము దీనినేమనవచ్చుటగనికమిటీవారు జాతి విభేదములతోకే జేబాబుక పోయినని ప్రాసాది. ఆయిరోపీయులు మాత్రము కొన్ని కేసులందు అసెసరులకు బదులుగా జూరీల నియోజించుకొన వచ్చుననుటకు మోగారు నీ మాట్లాడు భారతీయులకు గూడ ప్రసాదించ వలయునని మోగారు అభిప్రాయపడిరి.

నివేదిక సలహా సంగ్రహము

నివేదిక సలహాల సంగ్రహముగ బిల్లు యాపొద్దాతమున నిట్లు తెలుపబడినది. అన్ని విషయములలోను జూరీల యెదుట విచారణ జరుగవలయు నను కేసుల యందును అపీలున కధికార ముండవలయును, నూనల గనుసరించి కాసనము కయోతైనకేసుల విచారణలకు ధనప్రజు ముమితముగ నగును. నిందితుడు తానై యొప్పుబడి కొనిన జూరీల తీర్పులకుగూడ సంకృతు

డుగాక అపీలు జేసికొనుట అంతబాగుగలేదు. అది అన్యాయము గూడనగును. జాతినిభేద సమస్యలు బహులదొకన, కేసులందు అపీలు ప్రాకార్యమున జేసికొన అధికారముండవలయును.

జూరీలతోగూడ జడ్జి అభిప్రాయమున కేరీభవించిన అపీలు అవసరము అని కమిటీవారు నూచించిరి. ప్రాకార్యవారిచే విచారింపబడిన కేసులందుగూడ ముగ్గురు జడ్జిలు కూర్చున్న యెంచీ వారిచే అపీలు విచారింపబడవచ్చును.

బిల్లు దీనినంగీకరింపక ఒక్కరికంటె నెక్కుడు జడ్జిలు 9 కల ప్రాకార్యములందు అపీలు ఇద్దరికంటె కెక్కువ జడ్జి లెన్నటికి నపీలు విచారింప గూడదు.

జూరీలసంఖ్య

కూనీకేసులందు 9 మందికంటె కెక్కువ జూరీలుండవలయును. ఇతరకేసు లందు జూరీలకు 7 మంది కన్నకెక్కువ కావలసింది జూరీలును, సాధ్యమైన యెడల 9 మందికన్న కెక్కువ కావలసింది జూరీలయెదుట విచారింప వలయును.

వాది ప్రతివాదులు జాతినిభేద సమస్యయొన్న కేసులకు జూరీలు ప్రత్యేకచట్టమున కేసు విచారణ అనుబంధము మాట్లాడు యెడలతెలు కమిటీవారు నూచించిరి. ఫిక్సాబి యిట్లు కోరుకువలసి సమయము లాభములేదు. కావున మాట్లాడుకే మాత్రమే మాట్లాడు బిల్లుయొక్కను జూరీలు కేసులో కమిటీ వారి సలహాలకు తుచ్చుకొనుచు సెషన్సు కేసులలో వారిసూచనలను బిల్లు నిర్ణయించుచున్నది.

అత్తపప్పు - ప్రాకార్యమున జూరీలవారికాను ప్రకటింపవలయును. అను కమిటీవారి తీర్మానము బిల్లునందు చేర్చబడినది. ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలు రెండవ, మూడవ, మొదటి టులయెదుట విచారింపవల గూడదు.

మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటులు యాజమానియైనను ఆయిరోపీయుల కేసుల విచారింపవలయును. (2) జడిమనలు జడ్జిలు, సెషన్సుజడ్జిలు తాము ఆయిరోపీయులుగా నున్న కే ఆయిరోపీయుల కేసులు విచారింపవచ్చును. (3) మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటులు ఆయిరోపీయులు బ్రిటిషు ప్రజలకేసులలో మాత్రమెలల కేసులందు 1000 రూపాయలు జరిమానా మాత్రమే విధింపవలయును. సెషన్సుకోర్టుజడ్జి ఆరునెలల కేసులందు 2000 రూపాయలు జరిమానాయొ విధింపవచ్చును.

ఇతరకేసులన్నిసార్ల వానకేసులు విధించు విషయముల భారతీయులకును ఆయిరోపీయులకు విభేదముండక పాటింపబడ గూడదు గాని మేజిస్ట్రేటులుమాత్రము ఆయిరోపీయులకేసు విచారింపవల కధికారము పొందియుండవలయును. 80, 84 కేసులకు భారము 7 సంవత్సరములకాక కేసుజేయుట కధికారముగల న్యాయాధికారులు ఆయిరోపీయుల విషయములలో రెండుసంవత్సరముల కేసులు, దెబ్బల కేసులు మాత్రమే విధించ నధికారము కలదు.

ఈ విషయమునకు ప్రతివాదులుగ కమిటీవారు సలహాలనిచ్చిరి. రెండు సంవత్సరములకన్న నెక్కుడు కేసుజూరీల కేసులందే విధించబడునని పేరు వాదించిరి. 80, 84 కేసులను రద్దుపఱచి, దెబ్బల కేసులను దీనినేమనముకై ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేక విచారణ సూచుచున్నది.

ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులు

భారతీయు బ్రిటిషు ప్రజల విచారించుటకు ప్రత్యేకముగ ని నిమింపబడిన మేజిస్ట్రేటుగాక ఆయిరోపీయులు బ్రిటిషు ప్రజల కేసులందుగూడ విచారింపవచ్చును. 414 కేసులు ప్రకారము 250 కేసులకు క్రింద పధికారముండి 3 నెలల కేసులు, 200 రూ జరిమానాయొ, దెబ్బలకు, తేక అన్నియు నొకే తూరియే విధించబడినపుడు అపీలుజేసు పధికారము చేయవలగూడదు. ఈ కేసును ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజల కనుదించదు. ఈమాట్లాడు అందరికీ యుండవలయునని కమిటీవారు తెల్పుచు, 3 నెలలకేసు, 50 రూపాయలు జరిమానా విధించబడినపుడు అపీలు చేయవచ్చునని నూచించిరి.

ఐరోపీయులకు మాత్రములు

ఐరోపీయులు పొందె కాన్యము కాసనము ప్రకారము కొన్ని కేసులను కోరవచ్చును. బ్రిటిషు భారతదేశము ననుమానిమే యామాట్లాడు అందరికీ యున్నది. తమ పాలనా వరణమునగాక నితరస్థలములలోనున్న ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజల విషయములలో నీమాట్లాడు సవరణాగించునట్లు మాత్రము ప్రాకార్యజడ్జిలకుగన్నుగా రధిక్లామిత్వమున్నును, ఆయిరోపీయు బ్రిటిషు ప్రజలు అపీలు ప్రాకార్యముగాని, సెషన్సు నకుగాని జేసికొనుటకు స్వతంత్ర మెక్కుడుగ బిల్లునందు దొంగబడినది.

అసలు విషయములలో ఆయిరోపీయులకు యామాట్లాడుకై భారతీయులకు వాడ ప్రసాదించుచు బిల్లునవలంపబడినది. అపీలు జేయుటకు నితర వికాల స్వతంత్రమిచ్చు సెక్షనులను తమ యిచ్చమునందేనే అపీలు జేయవచ్చునని ఆయిరోపీయులకున్న స్వతంత్రమున్ను తీసివేయబడినది.

రావు గారు యానాం

వాది తరపున వక్త-లు.

శ్రీయుత బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు, శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం, శ్రీయుత దేశపాండిగార్లు
యు ప న్నా స ము లు

మనమ్యంధికతనే బాతులనుగూడ వరివారి పనలను
ఒట్టియే గొనాగొరవములు గలుగుచుండును మనము కదోఁ
పనిని ప్రాంభించి ముగ్రతతపాలు నిరోధము జల్పించిరి
మతల దానిని ముద్దించి మనకు స్థిర నెలకల్పము లేదని ప్రకం
పముగా రంపరు మనసు నాద్యేవేదవేదమునకు అట్లొక మాటి
మాటనీ మార్పుచు నే యింటిమా వేరగ చెప్పిన నెదమున్నది.
హొలెడు గుండూడు నాచేటులకట్టు నను అంగముమెలియిందనే
యన్నది. అటులే ఏదేమనవారు గాని భూమిలోనిన కార్యా

ఇంతకు కాలగ్రమముచే సభవారు కోరికజేసి! వారును
తలవైచెట్టిక బహుజేసి! బహుస్వల్పము. ఇప్పుడు ఇద్దఱునుగూర్చి
తెలిపిరితెలిసినా క్రిత చెప్పబడిన కొందఱు వాయువులు నిరసించు
చున్నారు. నూతనదేవులు బట్టలుకేయుట అతిసుఖ్యమని నెనక
గాఢిమహాత్ముడు మున్నగువారు బోధించుచుండెడు రీతిని
వీరిప్పుడు బోధించట లేదు సరిగా ఇద్దరువలన స్వకాజ్యము
నచ్చువాఁడని అపహాస్యముగూడ చేయుచున్నారు. అంతుకలన
ఇద్దరునిమధ్యను ప్రజలకుగల పట్టువల తగ్గిపోవుచున్నదని అ
పహాసములలో ఏమీగా నెనిలేయు వారిందఱును చింతింపదు
చున్నారు. ఉద్యమము రెండే ద్దయండి జరుగుచున్నను 25000
మందికేఁగిత్తులను గాంధీమహాత్మునిగూడ కాలగ్రమమువలన
పరిమియున్నను ప్రజల కింతను పీడఁజుద్దియును. కార్యదీక్షయును
కుదురెచ్చుచో, మనము పాలకొల్లికిమన కర లనుకాదునియే

మీ మెట్టులైన సమాధానపత్రములును నీ యున్నాము
అందులకు మీ అభిప్రాయములను లేఖప్రదన మొకొక కి
తమ నిచ్చితిమి కలిమల నానందము తెలిపిరిగాని నా కన్యకు
నట్టి కాగితము నిచ్చియుండలేదు. ఇచ్చినచో నేను జెంటి
లిమాన్ ను కనిపెట్టుకొనివీరియందు నది కరకాండగాన నుడిగి
విక్రమము నేటు ఇమనాబాలల మహానాగ నువ్వరించి

దేశబంధు దాసుగారు

పూనానగరమున విడు

ఈనెల ౧౪వ తేదీ బుధవారము పూనానగరమున స్వామి సభవారు దేశబంధు దాసుగారి గౌరవార్థము నిడుచినది. ఆనాటినుండి ప్రతిభువన మూల ధారము కాలము చరిత్రలన. లేదును. కేల్యూగుగారి యధానకుల మాకలమునకు నుడ ప్రతిభువన మూల ధారము ననక అంతవరకు మౌలికము నేను వారి పద్ధతి ఎడి రించు చున్నాని దాసుగారు నడిచిరి.

బహిరంగసభ

నామ సాయంకాలము శివాజీవరమున కేల్యూగు గారి ఆధ్యక్షత కింద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. దాసుగారు భావద్యుతముల గాంచు కలకు. కలరాస్త్రా విధిదాన సమయ వ.గ.మునకుల తెరచాటునండి యాడించిన స్వాత ధాదు. లక్షల : ర్థించుచుండి సత్యధర్మ (బాధ్యుని) వ్యాయాసది. దేశస్వాత్ర్యము కోరకు సులభో: ముల నుంచి జించి పడిగిన్నెల నంటి వేతితోనే యిప్పుడు భిక్షావ్రాతము బూనిన మహాత్మునివిరాగి. నాకును దాసుగారిని మానసిక మగు అభిప్రాయభేదము కలిగినది. వే త్రానికలు పతిక విదితాస్త్రాముకు గుడి చి చాలకష్టపడి వానెను. ఇరువందల నుండి నేనన దాసుగారును కలిగినది చిక్షా నంటిము. ఇ ముందునాడ మేలకీడు లన్నిటిలోను నేను వారితో కలిసియే కనిపేసెను. మాయవ్యమునకు భృగులము కలదు గాన కీడుకలు: నే కలగదని కేల్యూగుగారు తెలిసి.

రంగయ్యగారు లోమానాథుని దొనరించిన దేశసేన వివరించిరి. ప్రజలందఱును దాసుగారి పక్షము నవలంబించి నలెని హెచ్చరి చిరి.

అనంతలో శివాజీ తిలకల విగ్రహము లుంచుచుండెను. శివాజీ తిలక మహాశి యల ఆశీర్వాదములను దాసుగారి ధీంది కలకల్లా నాగపూను శిర్వానములను వివరించిరి. దేశము నంద సహాయోద్యమ మింకి ను ప్రారంభము కాలేదు. కానిని ప్రారంభించుటకు ప్రజల్లము నుంసియును చేయుటకే కాంగ్రెసునా రీతిగ్రామముల చేసిరి. మన ము స్వరాజ్యముకోరికు పోవలసియున్నది. ఈపోతమునందు ఆధ్యాత్మికమునకు నేను నుంకుచితభాముతో వ్యాఖ్యాన మొన రించుట కంగీకరించును. నింకువోద్యోగుల కాశ్రమములుగాను న్ని రాజ్యాంగసభల నన్నిటిని నేను కళించుచుకొందును. ప్రల కోర్కెలను వారు నేనెప్పనివో వారిపథలను నేను రూపు మాపెదను స్వరాజ్యలక్షణమును దేశములే నిర్ణయింపలెను కేల్యూగుగారు కోరుచున్న యధానకులసహాయోద్యమము లే: అసహాయోద్యమమునాడ నిట్టిదే దేశి కాలందరుకు వాక్యాధ్యమున పట్టుకొని పాదులాప: స్వరాజ్యలక్షణమున చేర గోరె: నని దాసుగారు నడిచిరి.

4వ తేదీ పురకమున విద్యార్థుసభలో దాసుగా రుప్రసాదించి. చాల ప్రతిపాదన ను చూచిరి. మూటానుండి మీద తాలిగాంకుల్లి నైసాధ సు గ్లాసుఫాక్రీని చూచి 4వ తేదీ మధ్యాహ్నము లై: లో బూదాయక నెల్లిరి.

స్వరాజ్యపత్రిక

వార సంచిక

చెన్నపురిలో నిపుడు ప్రతిదినము నాగ్నభావలో ప్రక టింపబడుచున్న స్వరాజ్య దినపత్రికకు తోడుగా వాచపత్రిక నుడ యీనెల మొదలు ప్రకటింపబడును. వాచపత్రికకు చందా స్థానుకు కదిరూపాములు దానియందు దిక్రతిలో: ప్రధాన వ్యాసము లన్నియును వా:లను ముఖ్యములను వ్యాసములను ఉపస పాదకీ:ములనునూడ ప్రకటింపబడును. విదేశగార్తవ్య నుడ ప్రకటింపబడును. రాష్ట్రమున కుపయుక్తములగు వివ యములన్ని యును ముఖ్యముగా ప్రకటింపబడును.

ఈసభ బొంబాయిలో దాదయనా నీనెల 2వ తేదీ (తి. కే. పి. ఛడిల్గుగారి ఆధ్యక్షత కింద జరిగినది. రాత్రి 10 గంటలకు సభ ప్రారంభమై 12 గంటలవరకును జరిగినది. సభకు వేల కోలదిప్రజలు కదిరిరి. కాననభలనుకు ర్ని ఎగ్గోను ప్రత్యేక ముగ ముచ్చటి చలేదు. ఎగ్గైన ప్రత్యేకముగా కోరి:వో నా వివ నమున వారితో సుభ మించుటకు సంబంధపని రాజ గోపాలాచారి గారు నడిచిరి.

అధ్యక్షుడు

భారతకాంగ్రెసు కార్యసభకు ముఖ్యులు చాల ఆ లస్యముకుటచే నీబహిరంగసభనుకరయాలస్యముగాప్రాంభింపల సిగచ్చినదిరి అధ్యక్షుడు మొదట నడిచెను. రాజగోపాలాచారి గారు గాంధీమహాత్ముని ప్రతిభువులు. మహాత్ముని తిత్తిమును బాగుగా గ్రహించి క్షామనియుగా యంగు యిండియా పత్రి కను సదుత్తమన్నాని అధ్యక్షుడు నడిచెను (బో:చే కానికలు.)

దేశీయ వార్తలు

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

కాంగ్రెసు కార్యాలయముకొంకు రెండులక్షలరూపాయల వెలగలభూమిని లక్షరూపాయలు మొదలు

కొందరు వాగ్దాముచేయ కాంగ్రెసునా రంగీ:రించుట

పూనాలో దాసుగారికి విండు

బహిరంగసభలో దాసుగారు మున్నగువా రుపన్యసించుట

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

బొంబాయి శాసనసంఘసభ్యులలో నొకరు మహాతాగారికి మొగట నీవార్త నెడిగించుట

అకాలీఫైదీలు భోజనము మానుట

దేశభూదీక్షాను చెరసాలలో అకాలీఫైదీలు నిరాహారతై గోచిపాతలను మాత్రమె పెట్టుకొనియుండుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్ర నాయకుల విడుదల

శ్రీమత అయ్యదేవర కాశేత్వరారు, అడ్డేలలి రామకేశవయ్య, వేవాంతం శంభుకాశ్రి, జనాబుగోనుబేగు సాహెబుగార్లు చెన్నపురికివచ్చిరి రేపునాయంకాలము బహిరంగసభలో వారికి సన్మానపత్రము లొసంగబడును

శ్రీయుతులు

సి. రాజగోపాలాచారి

జార్జి జోసెపు గార్లు

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు

రేపు (6వ తేదీ) సాయంకాలము

చెన్నపురిలో బహిరంగసభ జరుగును

రేపు (6వ తేదీ మంగళవారము) సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురిలో తిరుతి క్కడి నుడైతీరమున బహిరంగ సభ జరుగును. ఆ సభలో శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారి, జార్జి జోసెపు శ్రీమత టంగటూరి ప్రకాశంగార్లు మున్నగువా రుపన్యసించును. ఈ సభను చెన్నపురి ద్రావిడా.ధ్ర కాంగ్రెసు సంఘములవారు కలసి ఏర్పాటుచేసిరి.

లాలా బిషనునాథుగారు

లాహోరులో అరెస్టుచేయుట

లాహోరులో స్థితిమానిన వ్యామవాదియు రాష్ట్రీ:క కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులలో ప్రముఖుడగు లాలా బిషనునాథు గారిని ౧౪వ తేదీన 141 కేక్ష నుడింద అరెస్టుచేసిరి. లాలాబిషునిని విగ్రహసంపర్కమునకే అరెస్టుచేసిట్లు తెలి మున్నది.

మార్చి 18 వ తేదీవరకు ఆ-వోశనమును

నిలిపి వేయుట

మార్చి నెల 18 వ తేదీన గాంధీజీడిన వార్షికోత్సవ మును మహాత్ముని జననవసరి యున్నందున అంతవరకు లాలాబిషునిని విడుదలమును గూర్చిన ఆందోళనమును తాత్కాలికముగా నిలుపలె ని లాలాబిషు మ్యారిసిపా:టిసాకు చాల దూరము బోధించుటచే నగరకాంగ్రెసు సంఘమునా రందరు కంగీ:రించిరి.

సప్తా రాజయ్యబ్రహ్మ కాలెండరు

రాజమహేంద్రవరమున యిన్ని నుకేటలో అల్యూమినిం కంగీ:ని యజమానులకు సప్తా రాజయ్యబ్రహ్మ ఆస్పలస్యాని గారు పంపిన కాండ్లరును క్షృణ్ణతో నందికొ:డిమి. కాలెం డరు వెదదనైను దేశీ:రి మెయికు కా:తముమీద చుక్కగా ముడింపబడినది. కీర్తికేషు లగు రాజయ్యగారి విగ్రహము వధ్య భాగమున నున్నది. దిక్షవతేదీ: వారములు పండుగలు వ్య ములు మున్నగు వివరములును కలవు.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

బొంబాయిలో నామోడింపబడిన తీర్మానములు

1.నూర్సుదక్షిణ ఆఫ్రికాలలోని పరిస్థితులు చాల వికీరత ములుగా నున్నవి. ఆధోదేశియులందరి భాంతియుల ఆర్థి:ప్రా ణమును వారి హక్కులను రక్షించుటకు బ్రిటన్ దొరరి:మునా ర సమర్థులై:వో భారతీయులు బ్రిటిషు స్వామా జ్యసంబంధమును కదలకుండు విషయమును గూర్చి దేశీయులు చుల నాలోచింపవలసివచ్చును. ఆఫ్రికాలలోని భారతీయులు దౌర్జన్యము లేకుండ వ్యామములను నాశనము:తో:ంపురక మును సాగుపలెను. కాంగ్రెసువారు వారికి తో:ప్పడెదను.

2. కాంగ్రెసు తీర్మానములను కో:నసాగించుటకు ఆయా రాష్ట్రములవారు చేసిన ప్రయత్నములను తెలుపలెనని భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రాష్ట్రీ:క కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు ప్రాయశలెను

3. లాహోరులో లాలాబిషు విగ్రహము నిరంకిరము ఆక మాన సూచము గాన దానిని తొల:ం:టప లాహోరు కాం గ్రెసువారు తీర్మానించిండుటకు వారి నభిన దించుచున్నాము. వారు దౌర్జన్యములేకుండ నిర్మలాగ్రములను చేసి పట్టుకలతో పనిచేయవలెనని కో:రెదము.

4. భారత కాంగ్రెసు సంఘమున కొక కాశ్యక్త:ప్రధాన కాగ్యాలను ము:డలెను. దానియందు రికార్డుకు గ్ర:థాలను నును వెలకొల్పవలసి మున్నది. ధర్మలో గాంధీ:గురు కార్య నిర్వాహ:సంఘమువారు చె:డు:కుల రూపముల వెలగల భూమి నిచ్చెగలని వాగ్దా ము సిరి. ఆయు భూమిను కట్టు టకు లక్షిరూపాయల నిచ్చె:డిమని నేము సంఘముగాను వాగ్దా నము చేసిరి గాన వ్యక్త:తో: నందుల కంగీ:కారము తెలుపు టకు నిశ్చయించితిమి.

5. గాయలో:గ్లయింపబడిన విధానమును ప్రజలకు బోధించుటకు శ్రీ:తి సో:జనిదేని, మాలానా అబ్దు:లూ ఆజుకు, డాక్టరు ఆన్సారీ, సి. రాజగోపాలాచారిగార్లుకు మరీ పదిమంది యు సంఘముగా నేప్పడి దేశీ:కానం దంతిలను సంచారి:చేయ రలెను.

6. మూలాలులో నప్రపడినవారికి భనన:ముచేయుటవరకుని తో:దినవో: అప్పలకు భనన:ముచేయు చేయుటకు పండిత వడనమోహనములవ్యా, మాలానా ఆజుగార్ల కితి కా:మి మ్మను కది కలరూపాయలను వారి కం:దుల కొ:సగు బకు నిశ్చయించుటెను.

7. బుద్ధ:యలోనున్న దేవాల:ముకు భామలకు నశ పరచుటనుగూర్చి తిగినవారిని చేపుకొని విచారి:చేసి తెలుపు టకు బాబూ రా:కింద్ర ప్రసాదుగారిని కో:రుచున్నాము.

బర్దాలో జాతీయపాఠశాలలు

ప్రభుత్వపాఠశాలల బహిష్కరించుట

బర్దా:గ్లవిద్యాలయ బహిష్కర:వారుల అసభ:భే 2వ తేదీ: రింహానులో జరిగినది. బర్దా ప్రధానసంఘముందు చె:డు:కు లేర:డి:చి గాన బాతీ:మువ్యావ్యాప్తి:కు పని దొలియ:వారు రాజకీ:మునయములందు పూ:తిగా ఎడ చేయు యుండవలె నని వారు తీర్మానించిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1923-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది

సోమవారము

ద్వంద్వప్రభుత్వము.

బట్టరుగారి బడాాయి

బుద్ధాప్రజలచే నిరాకరింపబడిన శాసన సభ, రంగూనలో నెలకొల్పబడినది. ప్రధాన సమావేశమున ముచ్చటించుచు, క్రొత్త గవర్నరు గారు సర్ హార్ కోర్టు బట్టరుగారు వోటరులలో 100 కి పదిమంది యునునను వోటుకేసియుండ లేదను రహస్యమును బయటపెట్టిరి. ఇందునుబట్టి బర్మాశాసనసభయొక్క ప్రతినిధి స్వభావమును గుర్తించుచున్నది. శాసనసభా బహిష్కారము బోధించినవారారాష్ట్రములో శిక్షకు పాత్రులయిరి. ప్రజలు మాత్రము అధికారినిర్బంధమునకు వెరువక తమ ధర్మమును నెఱవేర్చిరి. బట్టరుగారు రయినను, బర్మాశాసనసభ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నట్లు కలకజాలరు. హిందూదేశమున గూడ కొన్ని రాష్ట్రములలో ఇంత తక్కువమంది వోటిచ్చిరని, బట్టరుగారు సమాధానము జెప్పిరి. కాని హిందూదేశమునందయినను, శాసనసభలు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నవని ఎవరును తెలిపియుండలేదు. హిందూదేశముతోకాటు, బర్మాగూడ తన ధర్మమును నెఱవేర్చి, గాఢమగు స్వరాజ్యాభిలాషను కనుబటచినందులకు సంతసింపవచ్చును. ద్వంద్వప్రభుత్వమును సమర్థించు వారిలో బట్టరుగారు రోకరు. ఇట్టి పద్ధతిని తాము మొదటినుండయు ప్రేమించినట్లులను, దీనిని నెలకొల్పుటలో తాము గూడ పాల్గొనినట్లులను, బట్టరుగారు సగర్వముగ బలికిరి. వీరొకరు తప్పు, ఈ పద్ధతిని ప్రేమించేడివారి కొకరు గనుపింపలేదు. తుదకు ఛెమ్మసర్దు ప్రభువు, మాంటాగూగార్లు పైతము దీనిని నిరసంపవలసివచ్చెను. 1918 సంవత్సరమునందుపన్యసించుచు, ఏ సంస్కరణయినను నిజసంస్కరణముగ నుండవలయుననియు, అనేక నిరోధముల మూలమున నది నిరుపయోగముగా గూడదనియు, బట్టరుగారు బలికిరి. ప్రస్తుత సంస్కరణ శాసనము నిజసంస్కరణమును ప్రతిపాదించుచున్నదా? పెక్కు నిరోధముల మూలమున నది నిరుపయోగముగను లేదా? ఇందు విషయమై ఇంకను కండ్లుమూసికొని పాలుద్రావు మార్జలము భంగి ప్రవర్తించి లాభము లేదు. హిందూదేశములో సంస్కరణము లెంతవరకుపయోగపడెనో, బర్మా ప్రజలకు తెలియకపోలేదు. పైపూతలవలన వారు మోసపోజారు. వెనుక మీరలులోనిచ్చిన యుపన్యాసమునందు, బట్టరుగారు అధికారవర్గవిధానమును సమర్థించిరి. అట్టి యభిప్రాయము వారి కిప్పుడయినను మారియుండదు.

అధికారవర్గ విధానమును పొందుపఱచి కొనసాగించు చున్నంతవరకు, ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి బట్టరుగారిబోలు అధికారులకు మిగుల ప్రీయముగ నుండుట వింతగాదు. స్వరాజ్యాభిలాషులగు ప్రజలకుమాత్రము, ఈపద్ధతి రుచింప నేరదు. సంయుక్తరాష్ట్రములలో తాము గవర్నరుగ నున్నపుడు, ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి విజయము గాంచునట్లు

పాలుబడితిమని, బట్టరుగారు బడాాయి గొట్టుచున్నారు. బట్టరుగారి యుద్దేశ మేదియనినను, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పద్ధతి ఆరాష్ట్రమునందు విఫలమయ్యెనని పలువురి యభిప్రాయము. తాలుకా జార్లకును, రయితులకును విభేదములను పెంచుట కీపద్ధతి మిగుల తోడ్పడెను. మితవాదాలను సైతము బట్టరుగారు సంత్కృష్టి పరుపలేక బోయిరి. భూస్వాముల పక్షమున వహించి, వీరు స్వపరిపాలనాభివృద్ధికవకాశము లేకుండ జేసిరిని ప్రజలయందభిప్రాయము ప్రబలియుండెను. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికా విలేఖకుడు సయితము, సంయుక్తరాష్ట్రముల ద్వంద్వ ప్రభుత్వయంత్రము పరుషద్వని గామించుచున్నదనియు, మంత్రులేదో సందుజూచుకొని లేచిపోవ జూచుచున్నారనియు ప్రాసియుండెను. బట్టరుగారి యుద్దేశము ప్రకారము, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విజయమునకు కారణమేమి? అధికారవర్గమని, ప్రజాపరిపాలనమని, లేనిపోని విభేదములను తాము పాటింప లేదని, బట్టరుగారు స్పూచించిరి. దీని యర్థమేమి? మామూలు అధికార పద్ధతులనే వీరు పరిపాలనమున జొప్పించిరని తేటపడును. అధికార దృష్టితో జూచిన, సంయుక్తరాష్ట్రమున చెలరేగిన నిర్బంధవిధానము పరిపాలనమునకు విజయముగ దోచవచ్చును. కాని, స్వపరిపాలనాభిమానులకిది ఎంతయు వెగటుగదోచుట వింతగాదు. హిందూదేశము నందువలె, బర్మా యందును ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమనిన యసహ్యించు కొనుచున్నారు. బట్టరుగారు కనిపెట్టిరి. కాని పేరు జూచి దురభిప్రాయ పడవలదని, బట్టరుగారుహిత మొసగుచున్నారు. ఆచరణలో దీనివివరత స్వభావము గనుబడకుండ జేయబడునని వీరు వాదనము జేసిరి. బట్టరుగారి హెచ్చరిక మాలమున, బర్మాప్రజలు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును ప్రేమించెదరని తోచదు.

మద్రాసు గవర్నరుగారు, ఇంతవరకును ద్వంద్వప్రభుత్వము తమరాష్ట్రమునందు విజయము గాంచినట్లు గర్వపడుచుండిరి. మంత్రులును, రిజర్వుడశాఖవారును కలసి ఏకకుటుంబములోని వారివలె మెలగుచుండిరిని తెలిపియుండిరి. ఇట్లుబలికి ఎంతకాలమో గాకముందే, రెండుపక్షములకును తీవ్రభేదము గలదని బయల్పడెను. రిజర్వుడు శాఖ వారుదెచ్చిన ఇరగేషనుచట్టమును, మంత్రులమో దింపకబోయిరి. ఏకకుటుంబమునందున్నవారు, ఇంతముఖ్యవిషయమై ఒకరితో మొక రాలోచింపక బోయిరా? లేక ఏచట్టముదెచ్చినను, మంత్రులు మారుమాటాడరని అధికారులు భావించిరా? ద్వంద్వప్రభుత్వము అనుకూలముగ కొనసాగుచున్నచో, ఏల యిట్టిసంఘర్ష ముదయింపవలెను? ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పద్ధతి తిన్నగజరుగుటకు అన్నివిధముల అనుకూలపరిస్థితులు గలవని తలంపబడెడి యీ తాజధానియందే, వ్యవహారమింత ప్రతికూలముగ నుండగ, తక్కిన రాష్ట్రములలో ఎటులుండునో యూహించుట సులభసాధ్యము. ఇట్టిపద్ధతిని నిరాకరించి, శాసనసభలకు వెలువల నుండుటలో ప్రజలు మిగుల దూరదృష్టిని కనుబటచిరని విశేషమగుటలేదా? ఇంకను శాసనసభలలో జేరవలయునని పరితపించెడి వారినిజూచిన, జాలియగును.

అరవిందయోగి సందేశము

1908 సంవత్సరమున నుపన్యసించుచు, స్వరాజ్యమునకు గ్రామమెటుల బునాదియో, అరవిందయోగి వివరించియుండెను. ఆ యుపన్యాసము గత "స్వాంధర్మ బేరరు" పత్రికలో ప్రచురింపబడెను. ఈయు

పన్యాసము జరిగి పదునైదు సంవత్సరములు గావచ్చినను, దానియారాధ్య మిప్పటికిని జ్యోతివలె ప్రకాశించుచున్నది. స్వరాజ్యమునకు గ్రామసమితియే మూలబీజమని అరవిందుడు దెలిపిన సత్యమును, ప్రస్తుత కాంగ్రెసుయద్యమము గ్రహించి, తదనుగుణముగ నొక కార్యసంవిధానము నేర్పరిచినది గ్రామమిదివరకు, స్వపరిపాలనమునకు బునాదిగ నుండి నర్థిలెను. గ్రామజీవితము పరాధీనము గాక స్వతంత్రముగ నుండెను. గ్రామములకును, కేంద్రసంఘమునకును, జమీందారులు గొలుసువలె నుండిరి. కేంద్రసంఘమునందు గూడ జాతీయజీవితము ప్రవహించుచుండెను. ఇట్టి సంస్థలు విదేశీకరిపాలనము క్రింద సమసిబోయెను. గ్రామము తన ప్రాముఖ్యమును కోల్పోయెను. గ్రామజీవితము కృత్రిమ కృతించిన కొలదియు, భారతజాతి తనపటుత్వమును గోల్పోయెను. స్వరాజ్యమును పునరుద్ధరించుటకు గ్రామము నాధారము జేసికొనవలయునని, అరవిందుడు హెచ్చరించియుండెను. గ్రామముల కన్యోన్యసంబంధ ముండునట్లుగూడ జేసి, వెనుకటిలోకమును సవరింపవలయునని, అతడు బోధించెను. స్వరాజ్యమునకు, స్వయంసహాయ మవసరము. స్వతంత్రచలనము చాలకాలమునుండియు, యంతరించెను. పరాధీనత వ్యాపించెను. ఇట్టి యలవాటును తొలగించి, స్వయంసహాయము నాధారముగ జేసికొనవలయునని, అరవిందయోగి కోరెను. విద్య, వాణిజ్యము, పరిశ్రమలు, న్యాయ నిర్వహణము, పారిశుధ్యము, మొదలగు పనుల నన్నిటిని దేశము నిర్వహింపవలెను. ఇందుకు గ్రామసమితి ప్రధానసాధమని అరవిందుడు తెలిపెను. గ్రామములలో స్వతంత్రపాఠశాలలను నెలకొల్పుటచేతను, పంచాయతులను స్థాపించుట చేతను, గ్రామజీవితము నూతనకళతో శోభిల్లును. గ్రామజీవితము చక్కబడిన జాతీయజీవితము చక్కబడుట కభ్యంతర మేముండును? ప్రజాసామాన్యము నందు రాజకీయప్రబోధము గలుగవలెనని అరవిందుడు సూచించెను. ప్రజాపరిపాలనమున కిది ముఖ్యాధారము. ప్రజాసామాన్య ప్రబోధమునకును, గ్రామజీవిత సామ్యమే ప్రోద్బల మొసగును. విద్యాధికులకును ప్రజాసామాన్యమునకును గల యంతరమును తొలగించుట కిదియే మార్గము గ్రామసంఘములు చురుకుగ బనిచేయుకొలదిని, ప్రజలు స్వరాజ్యమును గ్రామములందు కనుగొనెదరు. మండలములందును, దేశమునందును, స్వరాజ్య స్వరూపమును గుర్తించెదరు. ఈరీతిని ప్రజలకు స్వరాజ్యానుభవము గలిగిన కొలదియు, స్వరాజ్య స్థాపనము జరుగుచుండును. వివిధజాతులమధ్య సంయోగము గుదురనిది, స్వరాజ్యసిద్ధి యసంభవమని అరవిందుడు సూచించెను. సంయోగము హృదయమునకు సంబంధించినది. అన్యోన్యప్రేమ వలననే అది సిద్ధింపగలదు. గ్రామసంఘముల్నిట్టి ఐకమత్యమును పెంపొందించుట కెంతయు తోడ్పడగలవు. గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరింపవలసిన యవసరమెంత గలదో, ఇప్పుడెక్కుడు స్పష్టమగుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ, ఈయవసరమును గుర్తించినది. నిర్మాణ కార్యక్రమము దీనిపై నాధారపడి యున్నది. చిత్తరంజన దాసుగారు గూడ గ్రామ ప్రాముఖ్యమును గుర్తించిరి. మితవాదప్రముఖులు సయితము, దీనిని మెల్లమెల్లగ గ్రహించు చున్నారు. భావ్యభివృద్ధి కిది ఎంతయు శుభసూచకము.

దేశభక్తుల ఆగమనము

నిన్నటిదినము దేశభక్తులగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, అద్దేపల్లి గురునాథ రామశేషయ్య, గొనుబేగూసాపాబు, వేదాంతం శంభుశాస్త్రిగార్లు కడ్డలూరు జయిలనుండి విడుదలయై చెన్నపురి కే తెంచిరి. వీరందరకును మనఃపూర్వకముగ స్వాగత మొసగెదము. కాళేశ్వరరావు, రామశేషయ్య గార్లు, బెజవాడ మ్యూనిసిపలు వ్యవహారిపుచ్చికుల సందర్శమున పాకులకు వారిధర్మమును బోధించి నందుకుగాను, కారాగృహమున కంపబడిరి. వీరి నిర్బంధమువలన బెజవాడ మ్యూనిసిపలు సమస్య అంతరించునని తలచినవారెంతయు పొరబడిరి. హానికీ స్వపరిపాలనాధికారము నేతీయనయినను కాపాడవలెనను కట్టుదల ప్రజలలో హెచ్చెను. వారందుచే ద్విగుణీకృతకీర్తి పాటుబడజొచ్చిరి. ప్రజలవాంఛను అణగద్రొక్కుటకు, మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షుని చాకచక్యముగాని, మంత్రిగారి ప్రోద్బలముగాని, యక్కరికు రాజబోయెను. ఎన్ని కలు జరుగక తప్పదయ్యెను. క్రొత్తమ్యూనిసిపలు సంఘమును నిర్మించక తప్పదయ్యెను. వేనుకటి చైర్మెనుగారిని నిరాకరించి, మ్యూనిసిపలుసభ్యులు సహాయనిరాకరణవలంబుని చైర్మెనుగ నెన్ను కొనిరి. కాళేశ్వరరావు, రామశేషయ్యగార్లే కారణముకొరకు తమస్వాతంత్ర్యమును కోల్పో యితో, ఆకారణము దిగ్విజయముగంచెను. ఈవ్యవహారమంతయు ముగిసినను, ప్రభుత్వమువారు వీరిని విడుదలజేయరయిరి. మదరాసు శాసనసభలో నీ విషయమై ప్రశ్నింపబడెనుగాని, ప్రయోజనము గలుగలేదు. సంపూర్ణ నిర్బంధము ననుభవించి, ఈదేశభక్తు లిప్పుడు విముక్తులయిరి. వీరికీర్తి ప్రతిష్ఠలు వెనుకటికన్న ననేకమడుంగులు విస్తరించెను. విజయవాడపాఠులు బుధవారమునాడు వీరికి ప్రీతి పురిస్కరముగ స్వాగత మొసగెదరు. ఆంధ్రనాయకులగు కాళేశ్వరరావుగారి సమయమున విడుదలయగుట, కాంగ్రెసు యుద్ధమమునకు యగుల లాభకరమనుటకు సందియములేదు. గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరుచుటకు, వీరితోడ్పాటు ప్రజలకెంతయు అక్కరికువచ్చుననుటకు సందియము లేదు. ఇప్పుడు విడుదలయైన దేశభక్తులందరును, కాంగ్రెసు ఆదేశమును నిర్వర్తించుటకు తడవ దీక్షతో పాటుబడెదరని భావించెదము. ఇట్టిత్యాగ శీలుర కృషి యారకబోవునా? స్వరాజ్య సిద్ధి త్వరలో గలుగుటకు, త్యాగబలిమి ఎంతయు అక్కరికువచ్చును. నిర్బంధవిముక్తులయినవారి కట్టుదల మరింత యధికమయినది. దేశసంకల్పము త్వరలో సఫలమగుగాక!

వర్ణవ్యవస్థ

క్రిమినలు విచారణలో, వర్ణవ్యవస్థను గూర్చి విచారణ సంఘమువారు గావించిన సలహాలును, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమును, గతసంచికలో వివరించియుంటిమి. అధినివేత రాజ్యముల ప్రజలకు భారతీయుల కన్న నెక్కుడు హక్కులను ప్రసాదించుట, ఘోరమని తోపకమానదు. ఇండియామంత్రిగారి విషయమై ముమ్మరపు పట్టుబట్టుట, వార్షి సంకుచితహృదయమునకు నిదర్శనము. ఇతర సందర్భములలో వలె ఈ విషయమునందు గూడ మీరు ప్రజల హక్కులను భంగపఱుచుటకు ముందుకు వచ్చిరి. వర్ణవ్యవస్థ విషయమై స్వల్పముగు మార్పుల జేసినను, న్యాయసూత్రమునకు నిరుద్ధముగ నీ సిద్ధాంతము దొలగింపబడలేదు. యూనియనులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లటులనే నిలిచియున్నది. భారతీయులకు స్వల్పసౌకర్యముల నొసగినను, విషయములలో వారియిబ్బందులు తొలగి

పోలేదు. ఇప్పుటికిగూడ యూనియనుల కొకన్యాయమును భారతీయుల కొక న్యాయమును జరుగవలయుననుట, అధికారుల దృక్పథము మారినందులకు నిదర్శనముగా నేరదు. ఆయుధ శాసన విషయమున నేమి, క్రిమినలు విచారణలో నేమి, ఉన్నతోద్యోగముల నొనగూట్టనేమి, ఇంకను భారతీయుల యెడ భేదబుద్ధిజూపుటబట్టి, వెనుకటికిని గానరానుటకల్గయని తేలును. రంగాచార్యులుగారు తమభిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమునం దీయన్యాయమును తేటపరచిరి. ఇట్టిహక్కులను సిలోనులోగాని, ఘోచి ఇంగ్లీషులోగాని యూనియనును లనుభవింపబడలేనని, మీరు స్పష్టపరచిరి. హిందూదేశమునందు మాత్రమే ఇట్టి వర్ణవ్యవస్థ చూపబడుచున్నది. దీనిని గాంచినవీమ్ముట సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధి యవసరముగాదని, ఎవ్వరయినను దెలుపగలరా?

జర్మనుల సాత్వికనిరోధము

డచ్చిని లేఖకునితో ముచ్చటించుచు, జర్మనీ సాత్వికనిరోధమును ఏమాత్రము సడలించదనియు, దౌర్జన్య నిరోధమును జర్మనీ యాతమణమున నవలంబించదనియు, జర్మను ఛాన్సలరుగ క్యూనోగారు నూచించిరి. సాత్వికనిరోధము యొక్క యుపయోగమును, దౌర్జన్యముయొక్క ప్రయోజన రాహిత్యమును జర్మనీ యిప్పుడు బాగుగ గుర్తించినటుల వోచును. నిరాశజెందిన బలహీన జాతులన్నిటికిని, గాంధీ మహాత్ముని సహాయ నిరాకరణోపదేశము ప్రాణ ప్రదమగుచున్నది. భౌవికాలమునందు యుద్ధముల నంతరింపజేయుట కిదియేమార్గము. జర్మనులు అహింసా పద్ధతిని నిష్కర్షగ నవలంబించుచో, ఘోచి దౌర్జన్యమును నివారించ గలుగుటయేగాక ఘోచివారిలో హృదయ పరివర్తనము గలిగింప గలుగుదురు. జర్మను లీసంక్షిప్త సమయమున ఇండియ నిగ్రహము నెంతవరకు కాపాడుకొనగలరో చూడవలయును. మహాత్ముని యుపదేశము ననుసరించి దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణ సాధనము నవలంబించిన భారతీయులు తొలుత పాటులేక, నిరుత్సాహము జెడవక, తమదృఢవ్రతము నెంత నిష్ఠతో కొనసాగించిన, స్వీయ సాభాగ్యమునకును, లోకకల్యాణమునకును అంకిత్రేయ స్కము.

కలవు

అనంతపురము జిల్లాలో తొమ్మిది వ్యాపించి యున్నదనియు, శిస్తులనురయితులు చెల్లించ సేపనియు శిస్తువసూలును మారుకొననియెడల వారు కలకట్టముల పాలగుదురనియు అక్కడి పరిస్థితుల నెఱిగినవారు దెలుపుచున్నారు. ఇట్టి దుస్థితియే కర్నూలు నందునుతీరితరపచ్చిమాంధ్ర దేశమునందును సామాన్యంగా వ్యాపించియున్నదని, తెలియుచున్నది ప్రభుత్వమువారు తమతాబేదాదులరిపోర్టులపై నాధారపడుచో, ప్రజలయవస్థ ఎటులుండునో జెప్పవచ్చును. నిజస్థితిని కనుగొనుటకు ప్రభుత్వమువారింతవరకు బూనుదురో చూడవలయును. తొమ్మిదివారణముకు, కద్దరు నిర్మాణ మొత్త లాభకరమో నలుమార్లు దెలిపియుంటిమి. ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన తొమ్మిదివారణ సంఘమువారు గూడ, రాటుడుల కుపయోగకరమనియు, దాని యుపయోగమును కనిపెట్టవలయుననియు, సలహానిచ్చియుండిరి. కద్దరు నిర్మాణమును త్వరలో పూర్తిజేయవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. ఇక్కార్యమును కొనసాగించుటచే, స్వరాజ్యము చేపవకు వచ్చుటయేగాక, ఆర్థిక దుస్థితి తప్పక దొలగిపోవును. ఆంధ్రమహాజను లీవిషయమై శ్రద్ధ

వహించి పాటుబడి స్వరాజ్యపాప్తికిని సోదరులకష్టములను బాపుటకును, తోడ్పడెదరు గాక!

హ్యూజెనుగారి రాజీనామా

హ్యూజెనుగారు ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి పదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. ఎన్నికలలో లేబరుపక్షము విజయముగాంచెను. నూతనముగ నేర్పడెడి మంత్రవర్గమునహ్యూజెనుగారిని జేర్చరు. ఆస్ట్రేలియాలో, హ్యూజెనుగారి ప్రోద్బలమువలన భారతీయుల స్థితి కొంత చక్కబడవచ్చుననియు, లేబరుపక్షమువారు భారతీయుల హక్కులకు ప్రాతికూల్యము జూపిరనియు, శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిదివరకు దెలిపియుండితిమి. హ్యూజెనుగారు బోల్టాయ, లేబరు పక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చుటయుతటస్థించుటచే, శాస్త్రిగారు వెలిబుచ్చిన యాశెనయితము అంతరింపగలదు. తుణభంగురమగు నిట్టి విషయములపై నాధారపడి యుండి లాభములేదు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించుట తమ విధియని, అధినివేత రాజ్యముల వార్లెదురు గ్రహించవలెను. అట్టి స్థితి గలుగనంతవరకు, తాత్కాలికోప శాంతివలన శాశ్వత ప్రయోజనము ఏర్పడజాలదు.

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

మహాత్మునకు మతిస్థిరము చెడిన దనువార్త ఎటుల కలిగినది?

మహాత్ముని మనస్థితియు చెడినదను వార్త కలిగిన తొలి కారణమని ఎరవాడ రిపోటల్ కేగి మాతాజీమహాత్ము నడుగ మహాత్ము ఛాన్సలర్లకడను. వాకేమి చిత్తరాంచల్యము కలుగుచేమి? దీనివెనకై నమ్మదురా? వట్టికల్ల యని మహాత్ముడు నవ్వుచు తెలిపెను. ఇక నీవార్త ఎటుల కలిగినది? బాంబాయి కానసభాసభ్యులలో నొకరు జమనాదాసు మెనాతాగారితో మహాత్మునకు జబ్బుగా నున్నదనిచెప్పిరి. దానిని జబ్బుకొని అడిగో తులియిన నడిగో లోకయను సామెతగా చిలవలు మలలలు నల్లి చివరకు మహాత్మునికి పిచ్చైతిపోయినదని కొందరు తెల్పించిరి. ఇట్టివార్తలను మేము నెన్నటికి నమ్మకాలమని రాష్ట్రసేనకభృత ప్రకటించినది.

అకాలీఖైదీల నిరశన వ్రతము

దేరాఘాజీఖాను జైలులో భోజనము మానివేయుట

పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రకటనము

పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడుగను శిరోమణి గురుద్యారా సంఘాధ్యక్షుడుగను నుండిన సర్దారు భారత్ సింగుగారు మున్నగువారు చాలమంది యీచెసాలలో గోలీ పాతరిపు వేకుండ వీడియును కంటిమీడలేకుండ నున్నారు. ఇపు డధికర్షణలవలన చలి మిక్కుటమగుటచే శీతవాధ పని త్రములకు వారికిరీరముల కాపాటకము కలిగించుచున్నది. జనవరి 23 వ తేదీమొదలు వాందరురు భోజనము మానివేసిరి వారిలో యిద్దరు వ్యాధిగ్రస్తులైరి. జలందరువకీలు ఎల్. నాథకు రాయ (బి. ఏ. బి. ఎల్) గారికి (బాధపెట్టుచు) కడ్డీసంకల్ప ప్రేసరి. దీనినిగూర్చి దేశభక్తులు తమ కర్తవ్యమును సెరవేర్చవలెను ఘోషాను నగరమున దుకాణముల నన్నిటిని పూర్తిగా మూసివేసి వారటాను జరుపుచున్నారు. నగరవాసులకు శ్రీతిని పురుషులును ఆర్థికగౌరవమును గ్రహింపగలుగుటకు నాయకులు దినమునకు 4, 5 సారులు కందలకొలదిగ చేరి వీధులవెంట దిరుగుచు బోధించుచున్నారు. మేముదొస్త మహమ్మదుఖాను, వండిరి వానుదేవజీగార్లు (ఆసనాయవాదవాదులు) గంభీరకార్యముల నొనగచున్నారు. దౌర్జన్యము కలుగకుండ బోధించుచున్నారు. (హిందూ)

కెవైన ఇ. ఎ సామాను గారు (బా బహువిలువైన
మానుల కి. పు.) ఇట్లు నడిచిరి. ఈవిల్లు మొదట ప్రా. బొంబయి
నప్పుడు సకల వాలా గారుకిప్పు మిగిలిన వారందరు నీవిల్లును
చిది గాదని నిశ్చించిరి. ప్రభుత్వమువారు కాన్సెప్షన్ముందు
గాను ముఖ్యముగ్రహణ చే విడనాడెరి. భారతపరిశ్రమల యభివృద్ధి
విషయమున, ఈవిల్లులందు కానవచ్చునట్లు ప్రాప్తదృష్టిని గన్ప
రచిరి. కాని బొంబయి మిల్లులనుబహుశలకు రిమయి దేశమున ప్రక
టింపక పూర్వమే సకల వాలా గారు, సెలెక్షన్లు జరిపియు
తాను సంపాదించిన యనభవమున వారికి బాగుగ నెరుకపరచెను
అ దృష్టాంతమున సెలెక్షన్లు క మి
వారు విజయ ప్రాంతికి తమ యభిప్రాయముల మార్చుకొని
నను వ్యాజ్యములను, మోసములను సాధ్యమైవంతరింప
యెట్లు నీలగు విధమున నీ విల్లును నిలపరుపరలెను.

గర్. జ్యోతిషము సర్వాధికారి, చాక్రము నందలము గార్లు బిల్లుల ప్రవేశపెట్టుట గావించిన యంతరము జల పరిధి.

బిల్లు పేరు మార్పు

శ్రీమగి అయ్యగారు అంతట లేచి బిల్లుయొక్క మొదటి పేరును ప్రస్తుత వాడుకనకు చాలవరకు భేదము గలిగినదని అభ్యర్థించి యుత్తరము గొరె.

సక్రమచర్య

అభ్యర్థించు వ్యధిని గోరుట

శ్రీమగి అయ్యగారు బిల్లు నుడిచి:— బాయింటు కవిటిగాదు లేదు ఎదుటకు తీసికొని చాలదీని నూతనములో నొకదాని తొలగించి దానిని గదివారు శిర్షంప వీలులేకుండ నొక స్వరమువాయని మియుత్తరము గోరుమంటిని.

అభ్యర్థకు:—ఈ బిల్లు లోని ప్రకటించబడినవివరములను తెలియజేసి తెలియజేయుచున్నది. ప్రభుత్వము గురించి శ్రీమగి అయ్యగారు చెప్పిన ప్రకృతి నేను తెలుసుకొని ధాన మొదలగు అంశములకు మార్పులే చేసి బాయింటు కవిటివారికి దొరికియెడల ఇట్లు జేయకుండెదనా. కవిటివారు చాలవరకు సుఖసద్భావమువారు గలరు. కవిటీసభ్యులలో నొకరు రంగారామగారి నిశితవృద్ధినుండి ఇట్టిపాఠాలు వచ్చియున్నవలెనని నాశక్తియు.

శ్రీమగి అయ్యగారు:—ఈ ప్రకృతి వదులుట వాస్తవికముగా దేవునియెడల ఇది చాలముఖ్యముమైంది. కాబట్టి మియుత్తరము గోరుమంటిని.

అభ్యర్థకు:—బాయింటు కవిటివారికి తగిన పనిదాని గలవలన సభ్యులవైపున మొదల తిరిగి తీర్చవచ్చును.

శ్రీమగి అయ్యగారు:—అట్లైన యెడల బాయింటు కవిటివారు తొలగించి భాగమునకు వరకుల సంవత్సరము?

ఇన్స్పెక్టరు:—ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టబడిన బాయింటు కవిటివారికి తీర్చవలసినవిషయములను గోరియెడల నిరూపన చేసి తీసికొని వచ్చవచ్చును.

అభ్యర్థకు:—ఈ బిల్లుపై చర్య ఎంతవరకు వచ్చునో తెలుపుట దుస్సాధ్యము. అందుచే సభ్యుల నోటిను నివృత్తులగుట కాలవ్యవధినియేమను నిశితవృద్ధులు తొలగించుమంటిని. ఈవిషయమున నాయుత్తరమునకు బిల్లుగారికి అనుకూలముగా వచ్చును. బిల్లుగారికి వచ్చును. బిల్లుగారికి వచ్చును. బిల్లుగారికి వచ్చును.

తరువాతి ఇన్స్పెక్టరు ప్రతిపాదన వోటులకు బెట్టుగా వంగిరింపబడెను.

రంగారామగారి సవరణ

గొన్నిప్పుడు సవరణలు పరిష్కరింపబడిన తరువాత రంగారామగారి సవరణ చర్యకు వచ్చెను. రిజిస్ట్రార్ ప్రాక్టీసునకు బదులు "అప్రెంటిస్ టైపుడు అని ప్రకటించబడిన వారు" అని యుద్ధరసన గవర్నరు గోరుమంటిని.

అప్రెంటిస్ టైపుడుకు ప్రాంతప్రభుత్వమువారు అప్రెంటిస్ గలవారని ప్రకటించిన నమూనాను పని నుడిచిరి.

ఎ. సి. చక్రవర్తి గారు సవరణ చేయవచ్చు, సవరణ యొగి కలిపబడిన యెడల, మియుత్తరమునకు తమ ఇష్టమునవచ్చునా కని గట్టిపట్టుకొంటు నిమిషములకు రిజిస్ట్రారు నిది అపాయకరము నీయు నుడిచిరి.

ప్రభుత్వమునాకి డిప్యూటీ సెక్రటరీయమున అప్రెంటిస్ గల టైపుడుల వదిలివేయరాదని సంకల్పము గారు నడిచిరి.

ఇన్స్పెక్టరు సవరణ చేయవచ్చునా కనియును ప్రభుత్వమునకును గూడ నిందుజేయుట రంగారామగారి అభిప్రాయమై నయెడల నిది చాల అపాయకరము. రిజిస్ట్రారు వారిని గూడ రిజిస్ట్రారు టైపుడులలో చేర్చుటగాను రంగారామగారు తొలి చట్టమును తీసికొని రాజ్యమునందు కాని బిల్లునందు దానిని ప్రవేశపెట్టి కాననను అనుకూలముగా సాగుటకు అటంకముల గల్గించ వలదనియు కోరిరి.

పోషిగారు సవరణను బహుమతము, సామాన్యముగా కార్యముల సాధనా కేసులవద్దకు వైద్యులయొద్దకు వైద్యమునకు కోరుమంటిని. కాన వారికి రిజిస్ట్రారు టైపుడుల వద్దకు వచ్చును అందులన అనదుపాయము కల్గునని నడిచిరి.

సవరణ విగ్రహము

భారతదేశమునందలి నౌకలయందు పనిచేయువానికులను గూడ నిమిషములకు తీర్చవలెనని చాక్రము గోరుగా రుపాదించి రి విదేశములందు రిజిస్ట్రారు చేయబడిన నౌకలందు పనిచేయువారికి వర్తింపదు.

నియోగిగారు సవరణను జలపరచిరి.

భారతీయలాస్కరుల విషయము లందను నందలి బోర్డు అప్రెంటిస్ వారి యెదుటకు చెచ్చెదమనియు అందుచే నిపుడినవ రిజిస్ట్రారుగారికి బట్టుపట్టకలదనియు, ఇన్స్పెక్టరుగారికి.

అంతట గోరుగారు తమ సవరణ నుపసంహరించిరి.

అంతట తొలి ప్రకటనగారికి తిరిగి పోవవలయునామన.

విదేశ వార్తలు

రాక్షసిబొగ్గు ప్రదేశమును పూర్తిగ విడదీయుట

జర్మనుల ఎత్తుపైయెత్తుట

ఇనుపదారుల సమ్మె ఆగుట

త్వరలో సంధిసూచనలు పాడగట్టుట?

పరాసులు సంపూర్తిగ బొగ్గుప్రదేశమును చుట్టుముట్టిరి. పరాసులు ఆక్రమించుకొనని ప్రదేశములో బొగ్గు చాలకుండుటచే దానిని ఎటులైన పూర్తిజేసి లోటులేకుండ జేయుటకు జర్మనులు అతి తొందరగ ప్రయత్నములను జరుపుచున్నారు.

పరాసులు కొలను లెదితరప్రదేశములయందీ సైన్యములను మంలించుటచే ఇనుపదారుల సమ్మె నాపుజేసిరి. కాని ఇది ఇంతవరకు నిశ్చయ మని తెలియలేదు.

త్వరలోనే సాధిపరతులు జరుగు నని కొందరును, లేదని మరికొందరును అనుచున్నారని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరులు తెలుపుచున్నారు.

పరాసులు బొగ్గుప్రదేశమును చుట్టువేయుట

జర్మనులు ఎత్తుపైయెత్తుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—జర్మనులు 12-5 'టైపు' టెక్నిక్ విభాగ ఇట్లు తెలియజేయుచున్నారు. పరాసులు బొగ్గుప్రదేశమును పూర్తిగ చుట్టుముట్టుటచే దీనికి ప్రతిపాదనగా జర్మను ప్రభుత్వమువారు వైమెక్సులను ఎత్తుమన్నారని బొగ్గుప్రదేశమును మితముగా జేయుటకును, మార్కెట్టులలో బిల్లుబిట్టుకు ఏర్పాటులను జేయుటకును పరాసుల ఆక్రమణాధికారములతో లేని ప్రదేశములందు ఇనుపదారులను మరల ఏర్పాటుజేసి రైల్వేలు నడిపింపటకును జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వపు టులైవలను ఎదురుచూచుచున్నారు.

దాన్యుము: టీటిక్స్ బిల్లునాటికి 30,0000 మార్కులు ఋణము కాలసియుండెను. తీసికొని అమెరికనుల నందల నీయలేదు. అమెరికను లేమియు ఋణమునకు పాము ఇయ్యనందున జర్మను వరకు ఆంత బాండ్సులు లేదు.

ఇప్పటికి బొగ్గులేకుండ జేయుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—అనాగ్రముల జర్మను ప్రత్యేకమునందీ ఆక్రమణప్రదేశమునకు పోవు రాష్ట్ర లన్నియు మూడు బడివి. ఈవారిని బొగ్గును పోషియుటయు, బొగ్గు చాలవరకు రిగ్గిపోయినది ఇదివరకు పుడేగోలులు విక్రము నిందిపోయినందుల వనివారితో త్వరలో పనితీరేపోవును. దీనివలన అనాగ్రముల ప్రదేశములో పరిస్థితులు భయంకరముగా నుండును. ఈ ప్రత్యేకము నందున వారు తమకు కావలసిన బొగ్గును సంపాదించుకొన కత్తి లేనివో చాలవిక్రముల పడెదరు.

సంధిసూచనలు

త్వరలోనే సంధి పాపకనని కొందరుచున్నారు. లేదని కొందరుచున్నారు.

ఇనుపదారుల ఒకంబడిక

పారిస్, ఫిబ్రవరి 2:—మేయన్స్ సమాచారము ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—ప్రాంతో జర్మను ఒకంబడిక కొలను ఇనుప దారులకే పరిమితమును. బండ్లు బాగుగానే నడుచుచున్నవని తొందర పరాసులు తమకు తొందరముల కలిగిన జేయుటకు పరాసులు అంగీకరించిరి.

మేయన్స్ ఇనుపదారి రిగ్గిపోయి మార్పుజేందలేదు. జర్మను ఇనుపదారుల పనివారితో రాజబాంధులు కుదురలేదు. ఇది పోయినది. సమ్మెగట్టినందులకు తమపై అపరాధములను విధింపరాదని. సమ్మెగట్టినవారై అపరాధములను తీసివేయుటకు పిలువబడిన పరాసు సైనికాధికారి తెలియజేసెను.

ఒకవిషయము ప్రకటనకుచే ఒకవర్గం చనిపోయెను.

ఇంగ్లీషు మిత్రులు దారులు.

కనడా-సామ్రాజ్యసంబంధమును

పార్లమెంటు అధికవ్యయము వ్యక్తీకరించుట

అట్టావా, ఫిబ్రవరి 12:—సామ్రాజ్యపాద్యదేశములో నొకప్పుడు యిది యిది యిది కనడావారు ఆ యుద్ధములో తొందరపడి యందుని ప్రాంతప్రభుత్వమువారు, కొంత ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసి దానిని ప్రకటించుటకు వీలు లేదని మేక కింగుగా రిని. అందుచే అవ్యయమును ప్రభుత్వమువారు హాస్యములకుంచి ఎరిగి తెలియజేయలేదు.

కనడాలో ఒందవరకు యుద్ధముగా దివలసి: టీకంత్ ఫిబ్రవరి 12:—పార్లమెంటు వారి ఏర్పాటున ఆంతయు దరిలేదు. తలెని మెంట్ గా రిని. అంతిస్సామ్రాజ్యపాద్యము నీ ముగ నందకతెన్న అయ్యది పార్లమెంటు అధికవ్యయతే న యిగును. సామ్రాజ్యములోనన్న ప్రతిపాదనమును గుర్తించి ముఖ్యముగా యుద్ధము సజావు విషయములలో సామ్రాజ్యసంబంధమును ప్రకటింపను పూర్తి మనము వ్యంగ్యముగా జూడవలెనని.

ఆంగ్లోఅమెరికను ఋణము

ఆంగ్లోఅమెరికను ఋణములను తీర్చు ఏర్పాటులు వచ్చే వాము కాంగ్రెస్ వారికిందే నడచు. లేనివాడేమనాదు హార్డింగు గారికి సంగతు లన్నియు అంతజేయబడెను. వీరు వచ్చేవాము కాంగ్రెస్ వారికి అంతజే నడచు.

తురమ్మ సంధిపత్రము

ఇస్మితుపామాగారు సంధిము జేయవచ్చును

ఫీజెల్లు, ఆంగ్లో ఫిబ్రవరి 2:—లాసేనుండి బయలుదేరుటకు ఇది మూడు ప్రభుత్వములన్నిటిని పూర్తిజేసి రిజిస్ట్రారులను సామాన్య మధ్యస్థములకును చేంపడు. అలాటికి సంధి ప్రకటన న సంతకము జేయుటయో, నిరాకరించుటయో ఇస్మితుగారు తేల్చుటనీయున్నది. ఏదేమియును యుద్ధప్రభువు లాసేనుండి రిక్కు బయలుదేరుటకు పోవును సామ్రాజ్యపాద్యపరిస్థితు లన్నియు ఇస్మితుగారు తీర్మానించుట ప్రధానవిషయము. అర్థితో సంధి జేసికొనుటకు ప్రతిపాదన ప్రకటించుట ప్రయత్నించుటకు సుధిప్రకటన చాలుమన్నది. ఎ.తిగారు ముఖ్యమంత్రి, ఎంతవరకు సర్వకాంగీకారము అంతవరకు కాంగ్రెస్ ప్రభువు సామ్రాజ్యములను మంతులముచు చూపుదును.

ఇండాలై నిబంధనలు

యొద్దసమయమున విధించిన ఇండాలై నిబంధనల నెత్తి వేయవలెనని ప్రభుత్వసంఘమువారిలో అధిక సంఖ్యయులు తెలియజేసిరి. ఇండాలై 70, 105 పాసలు అడ్డగల కొం:లకు వచ్చే జూనునందీ నిబంధనల నెత్తివేయవలెనని, 85, 70 పాసలు అడ్డ:ల ఇండాలై 1924 జూనులో తీసివేయవలెనని, రిక్కిన ఇండాలై 1925 లో తీసివేయవలెనని, కాక్రీకు, సాట్టిపు భీకనముల విషయమై తెలియజేయబడును. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న అడ్డ: ప్రమాణముగ నైకొనెదరు. ప్రస్తుతము అడ్డ:ల కింది 1920 వరకు అడ్డ: నిబంధనల నుంచలముల వని స్వల్పసంఖ్యకుల నిశ్చయము తెలియజేయుచున్నది.

పరాసు మూసివేయుప్రయత్నములు

పారిస్, ఫిబ్రవరి 2:—నిన్నటినినా మూడు పూర్తిగ మూసివేయుటకు జేసిన ప్రయత్నములు సమజముగా నుండెను. ఈ ప్రయత్నముల పోత అనుపదారు లన్నియు ఒంధి:పబడినవి. రైల్వే అప్రతేజబడినవి. కనడానివాస్త్రు వీలో ప్రకటించి రిని ఎత్తిన రంజితార్ తెలుపుచున్నది.

పరాసులకు ఆసమ్మతిని జూపుట

పారిస్, ఫిబ్రవరి 2:—కొనినసమ్మతి పరాసుల కట్టుపరిమా: భావమును జర్మనులు చూపుచు రియున్నారు. పరాసుకు కాన్సులు కిటికి తెలుపుచున్నది. జేసినది తెలియచున్నది. ప్రాంతపార్లమెంటు నన్ను అంతర్గ్రామ:దలి అయిచు తీకా కాంగ్రెసును చొరబడుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించిరి. కాని పోలీసువారు ప్రకటించకుండ జేసిరి.

విరిషు పరిసితులు

నెకేటు బ్యాంక్యుగారు తనకు బట్టుకొన్న వారు భోజనము చేయుచుండ కిటికీలోనుండి కప్పించుకొనిపోయిరి. పడు గొట్టిపోవుచుండ త్రోవలో ఎవరో మోటుబడిలో ఎక్కించు కొనిపోయిరి.

విదేశపు మంత్రము కొంచెము బాగున్నది. జర్మను మార్కు ఇప్పుడు సోద 1-కి 170,000 చొప్పున అమ్ముచున్నది.

బ్యాంకెట్లో బొగ్గుని ప్రతిపాదన 141 దుంది వని పోయిరి.

ఈ ప్రాసెక్యూషన్ 1913 సం॥ రపు ఇండియన్ కంపెనీల 7-వ అక్టోబర్ 92-వ సెక్షన్ ననుసరించి

మధుర జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారుగా నిష్పద దాఖలు చేయబడినది.

ది ఇండియన్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మధుర

(1913 సం॥ రపు కంపెనీల అక్టోబర్ 92-వ సెక్షన్ ననుసరించి ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

ఆనుమతిబొందిన మూలధనము రు. 50,00,000 వాటా 1-కి రూ. 100 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది.
ప్రస్తుతము వసూలు చేసిన బోవు మూలధనము రు. 30,00,000 వాటా 1-కి రు. 100 లు చొప్పున 30,000 వాటాలుగా విభజింపబడి యున్నది.
ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించబడును.

దరఖాస్తుతో రు. 10 లును, మంజూరైనప్పుడు రు. 10 లును, మిగిలిన మొత్తము దఫా 1-కి రు. 25 లు చొప్పున చెల్లించవలెను.

ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 2 చూసములకు తక్కువకాని వ్యవధియుండును.

డైరెక్టరులవలనను, మధుర ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్ మేనేజింగు ఏజెంట్లవలనను అప్పుడే 6,500 వాటాలు తీసికొనబడినవి.

తక్కువ 23,500 వాటాలుమాత్రమే యితరులకు విక్రయింపబడును.

డైరెక్టరులు

- (1) ఎమ్. నారాయణస్వామి అయ్యరు, బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు న్యాయవాది, సంబంధమూర్తివీధి, మధుర.
- (2) ఎన్. ఎమ్. సుబ్బయ్యగు, వర్తకులు, 7-219 దక్షిణ మాళివీధి, మధుర.
- (3) ఎమ్. ఎన్. ఉమాపతి అయ్యరు, వర్తకులు, రామ్ నాద్ రోడ్డు, మధుర.
- (4) కె. ఎమ్. వెంకటాచలపతి అయ్యరు స్పెషల్ వర్తకులు, మంజునకరవీధి, మధుర.
- (5) ఎన్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణ అయ్యరు, (ఎక్కు ఆఫీషియల్) వర్తకులు, మూర్పు మార్కెట్ వీధి, మధుర.

బాంకర్లు

- ది ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా, మధుర.
- ది ఇండియన్ బాంకు లిమిటెడ్, మధుర.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు

ది మధుర ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, 120, దక్షిణ మాళివీధి, మధుర.

రిజిస్టర్డు ఆఫీసు

నెం 120, దక్షిణ మాళివీధి, మధుర.

ప్రాసెక్యూషన్

మొమరాడమునందు నూచింపబడినట్లు మధురలో ప్రతినిధులైన కమీషనరులైన స్టాండ్ టైమ్ తో ఈ కంపెనీ స్థాపించబడినది. వస్త్రముల విషయమునందు మనము యితర దేశములైన ఆఫ్ఘానిస్తాన్ నును విషయము ఎల్లప్పుడూ తెలియును. చెప్పి పురిరాప్రాయము ప్రతి అధికముగ ఉత్పత్తి యగుచున్నది యంత్రాలు లేనందునను, బొంబాయికి వెనుక చిక్కియున్నాము.

ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రతినిధులయములను స్థాపించి లాభముతో పనిచేయుటకు ఆనకాకమున్నది.

చాలాకాలమునుండి శ్రేష్ఠ శ్రమకు ప్రభావితమైన మధురయును ఈ కంపెనీ యంత్రాలయముల స్థాపించబడును. దక్షిణ దేశమునందలి ప్రతిపంతు ప్రదేశమునకు సమీపము. దుండుటచేతను, సులభముగ ప్రతి వస్తువునకు పీలుగ నుండుటచేతను, ఈ యంత్రాలయములను మధురయందు స్థాపించుట ఉచితముగ నున్నది.

మధురయందు శ్రేష్ఠ శ్రమ, రంగువేయుట మున్నగు విషయములు చక్కగ తెలిసిన వర్తకులుగాను కంపెనీ సలహాదారులు, మేనేజింగు ఏజెంట్లుగాను నుండుట మరయుచు విశేషము. ఈ యంత్రాలయమునందు తయారుకాబడు వస్తువులను మధురయందలి వర్తకులే అధికముగ కొనగలరు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన భవనములను నిర్మించుటకును, యంత్రాలయములపై అధికారము కలిగి పనిచేయుటకును నిపుడుడైన ఎం. సి. సీతా గారు బి. ఏ. బి. ఎస్. సి. (లెక్చి:ల్) మాంజెస్టరు, ఏ. ఎం. ఎస్. టి. గారు నియమింపబడిరి.

నవీనపద్ధతుల ననుసరించి యంత్రాలయములు నెలకొల్పబడును. అన్ని క్రొత్త మార్చి యంత్రములు తెప్పించబడును. ప్రభుత్వమున 20,000 రూపులు, 250 మగములు స్థాపించబడును. కాలము గడచుకొని పిటిని వృద్ధిచేయుటకు ఏర్పాటులు చేయబడును.

మధుర ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్ వారు ఈ కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజెంట్లుగా నుండెదరు, ఇందుకు సంబంధించిన మొత్తములను వివరములను నిర్ణయించు అగ్రిమెంటు 1522 సం॥ సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన రిజిస్టర్డు చేయబడినది.

డైరెక్టరులు: ఇరువురు ఎన్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణ అయ్యరు (అధికారిత్వ) పి. వెంకటాచలపతి అయ్యరు (స్పెషల్) మేనేజింగు ఏజెంట్లు కంపెనీకి చేరవారు.

ఈ కంపెనీ సంస్థాపకులకు ఎట్టి ప్రత్యేక మొత్తము యివ్వబడలేదు. ఇవ్వవలయునని ఉద్దేశములేదు.

దళాలి, అండరులెటరు కమీషను మున్నగు ప్రారంభభర్సులు రు. 15,000 రూపులు అగునని అంచనా వేయబడినది. నిబంధనల ననుసరించి 10) కి 5 చొప్పున మాత్రము అండరు రైటింగు, దళాలి కమీషను యివ్వబడును.

కంపెనీ నందు తనపేరట 100 వాటాలు పుచ్చుకొనినవారు డైరెక్టరులుగా నుండుటకు అర్హులని నిబంధనలయందు వివరింపబడినది.

ప్రతిసభకువచ్చు డైరెక్టరులకు రు. 25 లు యివ్వబడును.

రు. 7,00,000 విలువగల 7000 వాటాలకు దరఖాస్తులు వచ్చినపిదప డైరెక్టరులు అలాట మెంటు ప్రారంభించరు.

కంపెనీ వారి మొమరాడముయొక్కయు, ఆసోసియేషనునిబంధనయొక్కయు కాపీ ఈ కంపెనీ రిజిస్టర్డు ఆఫీసు (120, దక్షిణ మాళివీధి, మధుర) యందు నుండును. పని సమయమునందు తనిఖీ చేయవచ్చును.

డిపాజిట్టు మొత్తముతో వాటాలకు దరఖాస్తులను కంపెనీ బాంక్లకు కంపెనీ వలెను, దరఖాస్తుఫాము ప్రాసెక్యూషన్ నందు చేర్చబడి నున్నది.

అలాట మెంటు చేయబడనచో డిపాజిట్టు మొత్తము సంపూర్ణముగ తిరిగి యివ్వబడును.

దరఖాస్తుదారులకు ఆతడు కోరినదానికన్న తక్కువసంఖ్య వాటాలు యివ్వబడినచో అధికముగ చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తము అలాట మెంటుకింద చెల్లింపవలసిన మొత్తమునకుగాను జను కట్టకొరబడును.

మంజూరు చేసినపిమ్మట చెల్లించవలసిన వాటాల మొత్తమును కోరినపుడు చెల్లించనిచో అదిదరకు చెల్లించినసాముకు కంపెనీ వారు తమస్వాధీనము చేసుకొనెదరు.

ప్రాసెక్యూషన్ నందు నూచింపబడిన మొత్తములను అనుసరించి వాటాల దరఖాస్తులు అంగీకరించబడును.

కంపెనీ రిజిస్టర్డు ఆఫీసునందును, మేనేజింగు ఏజెంట్లవద్దను కంపెనీ బాంక్ల వద్దను ప్రాసెక్యూషన్ ను దరఖాస్తుఫారములు దొరుకును.

చన్నయ్యకాశ్రీగారి లోక పురుషును ఒక పుత్రి
కనుగలరు. పురుషుని తారామకాశ్రీగారు. వీరు నాటక
లకాకాది సాహిత్యమును ౨౭౫ సంవత్సరాల ప్రవృత్తిగలరు,
అర్థశతాబ్ది పాతము లైవున్నారు. పేరూపండుగల శిశువుగా
మిడిలనూలుగా సుస్పృహ ప్రాధాన్యములుగా
నున్నారు. ప్రస్తుతము వీరికి పురుషులు మువ్వురు పుత్రి
కలునుగలరు. చన్నయ్యకాశ్రీగారి పుత్రి శ్రీమతి కుంద
మ్మగారు, రామచంద్రశాస్త్రిగారు కుందమ్మ సంతోషముగా
స్వామివాది పుత్రివేది, పేరు ప్రకృతులుగాంచి ప్రస్తుతము
నడరాసు డిప్యూటీ స్వామిస్థానము స్వామివాదిగా నుండి
వాదింపబడుదురు కనుక సభ్యులును, దేవులును పేరకొనిన
పరరాశిగారి లక్ష్మణుని ఏ. వి. ఎల్. హైస్కూలుకు గారి
భార్య శ్రీ లక్ష్మణుని ఆంధ్రులును చెరిగిదిగురి వారి
త్యాగశీలము తీరని ధర్మము అన్నదానము ఆంధ్రులు పాడిన
ఆరీమయ, కర్తవ్యమును పోల్గొని నూడవది. వారికి
ముగ్గురుపురుషులు, ముగ్గురు పుత్రికలును, పెక్కుమంది మన
తోట చనువురారునుగలరు.

కన్యాయశాస్త్ర గా రంధ్రదళమును తటయగోదా
నీటిగురు రాజమహేంద్రవరమున తన యల్లగు లక్ష్మన్న
నరి యింటికి పంపింపెను. వారకొడ నుండి కాలములో
చాలమంది భాగవతమును భావ్యమును పఠించెడివారు. ఉదయ
మన శ్రీ లక్ష్మన్న గారి క్లయింట్లు కచేరీయ, మధ్యాహ్నము
శ్రీ శాస్త్రీగారి పురాణపుకచ్చేరియు గలిగి యెల్లప్పుడును వారి
చివనము సరస్వత్యలయము పోలి యుండెడిది. జనమరణరూప
మును సంపారమును బద్ధులయినవారును, రాజకీయోద్యోగులును
శ్రీ శాస్త్రీగారిని సంస్మరించి వారికి భావోపదేశమును పొంది
మరులయ్యెడివారు. రాజీవలలో సాధారణ అయ్యంగారు,
వివాహధామంగారు, గోపాలకృష్ణమృగాయ మొదలగు పెక్కు
వం. వీరి యుపదేశమునొంది తత్వజ్ఞులైరి.

శాస్త్రీగారు కనదుమాది సర్దుణములు గలవారు. సత్య
సంధుడు. కాంతిస్వభావుడు. వివేచి. వీరికి గల భూతలయ
యత్యధికము. సర్వవికసమత్వ ముండుటచే వీరియొద్ద తిరుగు
లగు ద్విస్తా త్రైస్తా, విష్ణుద్వైస్తాలు భావ్యములను జదివెడి
వారు. వీ. ద్వైస్తా త్రైస్తా, ద్వైస్తాలును, విష్ణుద్వైస్తాలును
పెక్కునగా బూచించెడివారు. కావున వారియొద్ద కృష్ణమైన
గుణము సమాశక్తియని చెప్పక కర్తలేక? వీరు శిష్యులయెడ
జూపిన యపారప్రేమ నిరుపమానము.

ఇంత కాలము వివాహము జేసి, నిరూపమైన శుద్ధైత
జ్ఞానముగలిగి యశోమూలయినవారయ్యెను. ఇట్టి శుద్ధైత్యము
గలవాని బ్రహ్మశ్రీ చక్రవర్తి శాస్త్రీగారు తన దేవునిమాదన
త్వామున దాని భి సుఖి చెట్రిమమున ద్వైతకీ (28 ఏప్రిల్
1922 సం॥) భావవారమున భావ్యమును రెండునామలవేళ ఈ
శ్లోకనిధానియందు భావ్యములను చూచుకొనుచు, మాట్లా
డుచు, 'తొలి శోమహాత్మి', 'బ్రహ్మని కృష్ణమైనది' 'సోమహాత్మి' యనెడి శుక్రకుల నుచ్చరించుచు, తాపత్రయ
రహితులయి సాంఘికమును కదలి కైలస్యప్రాప్తి నొందిరి.

కామభట్ల లక్ష్మీనరసింహము.

బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారి తీర్మానము
దానివలనకష్టము

ఆమెకనునిధానమును బ్రిటిషువారు ఒప్పుకొనుటచే
ప్రతిసారి 80 ఏండ్లకు ముగిసి 1 కి 1 పానుచోనిన పన్నును
విధించుటకు ఏర్పాటు చేయబడెనని అట్లాన్ని జనరలుగ నున్న
హాగిగారినిరి. ఇప్పుడలదుకొన్న వాక ఎంతటిత్యాగ మైనచేయు
ట లాభమునకొనిరి. ఈ కష్టకాలములో బ్రిటను ఋణమును
తీర్చుటకు ఆమెకనుని విధానమును అంగీకరించుటచే ఆమె
కనుటకు ఆంగ్లేయులకును మైత్రి చెడిపోయిరి.

సోలండు అధ్యక్షుని జంపిన వారితని ఉరిదీసిరి.

శ్రీయోగవరల అర్చి యాశేణ నిర్మించుటకు నానా
కాతిసమితివారు బంధకరమును ప్రకాశములను జేయుచున్నా
రు. ఇంతవరకు అనుకూలముగ నే యున్నది.

రిజిస్ట్రేషనులను ఉరిదీయుచుండుటచే దానికి ప్రతిరోధము
ఇక మీదట కలుగదని నె తెలుగులకు, దివ్యాత్మిల హామిక
ను చుటకు దురని విషయం. ద్విక నాయకుడు తెలియజేసెను.

మతిమునై దండెత్తుట

కన్యూనిస్టు యానకుల ద్వార్యము
త్రైస్తా మహాత్మ విప్రములను ఛేదించుట
ఓమి... కన్యూనిస్టు యానకుల ఛేదన వా... మర
మునై త్రైస్తా మహాత్మ విప్రములను ఛేదించుట. మతాభిమాన
మును బంపించుటకు తియ్యకులు ఉత్సవములను జేసి ఊరే
గించు మాస్కో నెట్రాగాడులో త్రైస్తామేరీ, మహాత్మ విప్ర
వామలను ఛేదించిరి.

విషయ నెనేటరు బ్యాగ్యులుగా రిజిట్రలో ఇరెక్టులయ్యుచే
ఎత్తుకుపోవడెను. ఆయన జనవరి 30 తేదీని విడుదల జేయబడెను.

కెనియాభావీయులు

తనమహాత్మ విప్రములను జగనమయము కనపించుటచే
మొల... పు... గాడనిస్తా... కన్యూనిస్టుల నిర్వా
హకనుభూతులగు నిర్వయించిరి.

దక్షిణ భారతా ఎస్సెంట్స్ శ్రీనియోజక అధికారరట్ట
మును రెండవ యాదు తోనీనేరి.

అస్సెంట్స్ మిగిలిన ఋణతీర్మానమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు
పోవగాని, సబ్సిడీగాని కాంగ్రెసువారు ఇప్పుడు కఠికారము
తనని సుఖింట్లు జేయజేసిరి.

కోలోనల్, పం... ములైయియను మైకులు మరలిన
వో నామ పనిగా జేరవనని ఇనుపదారుల పనిపాండు ఒప్పు
కొనినది తెలియుచున్నది.

ఎయిస్సులలో నుండునుల కాగ్యాలయమును బెల్లియను
లు ఆక్రమించుకొని అచటి అధికారులను తరిమివేసిరి.

రవాణజేయు సౌకర్యములకు ఈలోపు అవాంతరము
రాకున్న రెండు నెలలవరకు కలెనులో అవారము కలి
పోవును.

జూబులు

కన్యూనిస్టులకు విజ్ఞాన
వా అనుమతి లేనిదే కన్యూనిస్టులకుండును తరపున
కాన్యూనిస్టులకు ఏర్పాటుచేసి కొన్ని కరవత్తములు ప్రకటించి
యొన్నాడు. అందులకు నేనంగీకరించలేదు గాన వెల్లడించు
కొన్నాను.

కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామచందరి

కాంగ్రెస్ గెలు (గోదావరిజిల్లా)

28-1-23 తేదీన యాకాంగ్రెసునుండి వచ్చిన శ్రీశ్రీ
బ్రహ్మనంద స్వామిలవారు మా గ్రామము దయచేసి ఆకాలిల
ఆశ్చర్యం; యాకాంగ్రెసు విజయము మున్నగు విషయముల
గూర్చియు ఆంగ్లభుల కిర్వణముగూర్చియు జనసామాన్యమునకు
తెలియుంట్లు చక్కగా బోధించిరి. వీరికయన్న రమారమి బెచ్చని
కర్తవ్యము అందును. వృద్ధులయ్యి వీరు గవోత్తుని యాద్యమును
నెలల జాపుచున్న ఉత్సాహమును, కార్యదీక్షయు ప్రశంస
నీశములు. వీరు మామండల నాయకులగు బ్రహ్మశ్రీ సాంబ
మూర్తిగారి ప్రార్థన నంగీకరించి మా గోదావరియందల చుంకి
యొ సంచారమొనర్చి కృతనిశ్చయాలై యున్నాడు.

అగ్నికులశ్రీత్రియమహాసంఘము-జుండరు
అగ్నికులశ్రీత్రియమహాసంఘము సంతోష
దాయకముగ గుండును-హరించిన తిలకక్రికి మించిన యేదో
యొక తరంతి కన్యూనిస్టుల కేరీ యొ సంగుతుహాననిగోళమును
కాపాడే ప్రార్థించుచున్నాడను.

ద 10-0-0 వైసమైత్తము దానము చేయువారు కాన్యూని
సభ్యులు

1-8-0 మొదటితరగతి	50 చందాదారులు
1-0-0 రెండవతరగతి	జిల్లా
0-4-0 మూడవతరగతి	డి డ్వి

వైసమైత్త మొకటనారాయణ.

కార్యదర్శి

తెలుగునందు సప్రామాము

సప్రామాము జమావైభవముగా జరుగుచున్నది. అన్ని కర్త
వాల ప్రజలు నుమాకు పూతుకు మాడువేలమంది భోజనము
చేయుచున్నాడు భిక్షపాటల జమకంజముగ పాటలుజాడి
ప్రజలను విశేషముగ ఆకర్షించుచున్నాడు. వారికథాకాలక్షేప
ములు గానపడలు జగనమయము. గుంటూరుజిల్లా యామని
నందినప్పిన సన్నాయిమేళము వాడ వాలారంజకముగ పాడు
చున్నాడు. భజన కరులతో నొకరిని తరంగాల కరమయ్యగాక
తరంగములకు అనుకూలముగా వృత్తమును కల్పి ప్రజలను చిత్ర
ప్రతిబలకరై చేయుచున్నాడు. భక్తులు కంఠలొలిది వచ్చు
చున్నాడు.

యేలూరుపాటి రామభద్రచయనలు.

అమలాపురం తాలూకాలోని

గ్రామ సంఘ కార్యదర్శుల కొక విజ్ఞప్తి
"విజ్ఞప్తి ముఖ జనరలకాలము" వచ్చినందున గ్రామసంఘ
కార్యదర్శులందఱును తనగ్రామములలోనున్న చుట్టుప్రక్క
గ్రామములలోనున్న జులది విజాహాది భుభకాన్యూనిస్టులకుండు
గతనందర్శనములకరెనే తీరుత కన్యూనిస్టులని కనూలుజేయవలె
ను. గ్రామాదులలోపుష్ప యాగములన్ను, శుభకార్యములు చేయు
వారలన్ను, కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు కన్యూనిస్టు, కా
ర్యదర్శులవే రాజులకపోయినను, తిలకు కన్యూనిస్టులని కాను
కలను కనూలుజేసియు, యిచ్చియు, వారి జేతభక్తిని కనవరతి
సాయడడ గోడుచున్నాను.

ఇతలూరి వీరభద్రరావు,

తాలూకా సంఘ కార్యదర్శి.

ఒకరిండి పాత కాల సాన

గుంటూరుజిల్లా వేటసాలె గ్రామమునందు యా
మాభు కు 00 లకు సుమారు 1923 సంవత్సర జనవరి 28 క
తేదీ ఆదివారం (11-11-1) సాయంత్రము 7 గంట
లకు ఆటుగురు విద్యార్థులతో "హిందీపాఠశాలను" ప్రాంభిం
చిసాండు గాన తేరువకుండుగల హిందీ విద్యార్థులసభాభిలా
షులందరు తప్పక యాపాఠశాలయందు ప్రవేశించి పాఠశాల
సద్దండి చాతీయభావ సభివృద్ధిజేయుదురని దృఢముగా నమ్ము
చున్నాను పగలంతయు పనిపాటలందును, వ్యాపార క్షణవారము
లందును, నిద్రన్నలై యుండునాటిని, పాఠశాలలందు గల
ఆంగ్లాంగ్లేయ విద్య కన్యూనిస్టులయందు విద్యార్థులకును, వీలగు
సటుల రాత్రి పాఠశాలగా ప్రవ్రుము ప్రారంభించిసారము
ప్రమే విద్యార్థుల సంఖ్యాభివృద్ధినిబట్టియు, పాఠశాలాభి వృద్ధిని
నిబట్టియు, అవసరమైన మార్పులు చేయబడును.

ఉ. వెంకటసుబ్బారావు (తేమ్మి.

తెలుగుపత్రిక - రంగూను

రంగూను పురమున (తెలంగాణివారమున ప్రకటించబడు
చుండిన తెలుగుపత్రికను అనివార్య హేత్తులకరములచే అనవరి
ఫిబ్రవరి నెలలు మాత్రము నిలిపివేయబడిన వారమైతిమి ఆం
ధ్రాక్షర్యము బాహుళ్యములేని రంగూనువంటి పురమున జన తెలుం
గుపత్రికకు స్వంతముద్రాలయము లేకుండుటచే పత్రికాప్రచార
మెట్లున్నదియో మనకు తెలిసియుండున్నది. స్వంతముద్రాలయ
మును జుడరానుకుంటే నేనే స్వయముగా కొనిరావలసిని వాడ
వగుటను, కృత్రికా నిర్వహణమునకు రంగూను పురమున మరి
యొక రెవ్యూను వాకో సహాయము లేకుండును, పత్రికను రెండు
నెలలు పూర్ణముగా నిలిపివేయుట కష్టమైతిమి. వెల
కరించుటకు వీలగులగుదయ్యెను. ఇట్టివలకు మాతందాదారులు-
అభిమానులు మమ్ము తమింతురుగాక! - మాన్యసాంగంధము
నండియు "రంగూను తెలుగుపత్రిక" యనుపేరిణి నిది ప్రకటిం
పఁచును."

సోమరాజు రామూనుజరావు,
సంపాదకుడు.

గుంటూరు వార్తలు-మరికథ

గుంటూరు రామచంద్రపురం ఆగవారం శ్రీ సరసింహ
స్వామి దేవాలయములో 21-1-23 వ తేదీన బ్రహ్మశ్రీ ఆది
భట్ల వారి యజమానుగారి ప్రణీతముగు రుక్మిణీకల్యాణము
కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ కాపురములగు బ్రహ్మశ్రీ వెంతుకుమల్లి
వెంకట్రావు పంతులుగారిచే హాకథా కాలక్షేపము జరుపబడె
ను. నుమారు వేయివంది శ్రీపుష్పములను విచ్చేసిరి.

శ్రీయత కామప్రాణ లింగన సోమయాజులుగారి కలక
కర్పూరమాలాలంకృతలై వెంకట్రావు పంతులుగారు సాయం
త్రం 5 గంటలకు కథ ప్రారంభించి రాత్రి 10 గంటలవరకు
తమ సంగీతసాహిత్య రసములతో సభనంతయు నాపివైచిరి
వెంకట్రావు పంతులుగారు కేళలును వర్తనలైకప్పటికి తన సమా
జ సాంఘికమును సంగీతసాహిత్యములందు చూపి కథను బహు
రసవంతముగను అహోదకరముగను చెప్పిరి.

బ్రహ్మశ్రీ వారవాకీసుండుయ్యగారు ఈ హాకథా సమ
యమున తమమృదంగ వాయిద్యమును జరకరచి వన్నె పెట్టిరి. ఆయ
న మృదంగ కాళియనకు మెయ్యకొని శ్రీయత పశుత్వలేటి
తాండకృష్ణయ్య శాయుడుగారు ఘంటయ్యగారికి బంగారు పత
కమును బహుమాన మిచ్చిరి. (ఒక విశేషం)

సరస్వతీనిలయ వ్యాయామములు

తెనాలి తాలూకా
(స్థాపికము 09-09)

క్రిందటి కుంబరులో యానివయమై ప్రకటించ బడినది.
కరీబలమును, చురుకు దనమును, కార్యదీక్షయును, సోదర
భవమును కలుగజేయు వ్యాయామములను ఈ సంవత్సరము
మా గ్రామమున కాహ్వనించు చున్నాము. మన తాలూకాలో
ప్రతిగ్రామమున నీ వ్యాయామముల నాహ్వనించి ప్రోత్సాహ
మితురని మాయాశయము.

కొన్ని నియమములు

1. తెనాలి తాలూకా ఎరిమెంకిరి హిందూపాఠశాలల
భాగము అటుల రావలెను.
2. వ్యాయామములలో ఒక పతకము, ఒక పెండి
మగ్రహము బహుమతులతో నుండును.
3. ఒకసారి పతకముపొందినవారిని మరల ఆటలకు
కమ్ముటకు వీలందదు.
4. బాలురు రెండు కరకులుగా నుండును.
5. తరగతి ర ఆ. 1 ఆం. మొదలు గె ఆ. 3 ఆం.
6. తరగతి ర ఆ. 11 మొదలు ర ఆ. 12 ఆం
7. ఆ. 12 యొ కరకు, 000 గలమునుకరకు. పాదపు
ఎత్తుగూతుకు మూడుకాళ కుదెము బలుచుడుగుడు, కుదు
కుంటు, బాలుర నియమించుదిన ఆటలు.
8. ఆటలకు వచ్చువారు ఏపాఠశాలనుండి కరుకో
దుభాములు పంపువాటికి ఆ పాఠశాలలో నూడునెలలకు
మెగా చదువుచుండిన వారిలై యుండవలెను.
9. దళభాగము ఫిబ్రవరి నెలాఖరులోగా మారు చేర
వలెను. ఒక్కొక్క పాఠశాలనుండి అయిదుగురుకంటె
యెక్కువకుండి రమ్ముటకు వీలుండదు.
10. ఆటలకు రమ్మువారికి భోజనదుపాయము అందదును.
11. ఆటలు ఏప్రిల్ నెలలో జరుగును. తేదీ తరువాత
తెలుపుదును.
12. ఆయాపండులలో నుండువారు పాఠశాల
నుండివచ్చు గె గురిలోని వారే అయి యుండవలెను.
13. కేతులపూడి, } నూరలపాటి రత్నయ్య,
తెనాలి తాలూకా. } (అహ్వన సంఘాధ్యక్షులు)

మంచి తరుణము

అధికలాభము

రు 6000 ల గొప్పలాటరీ

గవర్నమెంటువారివలన నెం-232 ఆఫ్ 20 గా అధికారము పొందబడినది.

రాజమండ్రిలో పెంట్టి బంగారా కిక్కురు రు 6000 అక్షరాలా ఆరువేల గలది 400 జముల స్థలములలో మూడు సం... లోపల విడిచిపెట్టెను, తేనులాపు వాసం, పంకు ఇటుకగోడలలో కట్టిన వా స్పృష్టితమైంది టిక్కెట్లు పూర్తిగా విక్రయ... యినవెంటనే రాజమండ్రి పాపం కార్లు కట్టే ఉద్యోగస్థులు సముఖమున లాటరీవేయబడును. ఆతేదీయన ప్రదేశమున అధికారి... కలలో ప్రకటింపబడును ఈక్రింది చివనామాన రు 1-0-0 టిక్కెట్లునుమిల్రమున్న రు 1-4-0 టిక్కెట్లు సోన్లలో రిజిస్టరుగా మిగి... పంపుటకున్న వనియార్డుల వేయబడును. అట్లు వనియార్డుల వేయబడును, పేరు తొడిమేరు నెలం గ్రామముతో తాలూ... కాతో సహా తెలియపర్చుటయును సదగు ప్రదేశము శ్రీశైలము నిమిత్తము చేసిన ఋణములు తీర్చుటకును రాబోవు... మహాశివరాత్రి శ్రీశైలయాత్రకులకు ఆస్తువానిమిల్రమును ధ్యముగా భర్త్యువెట్టుటకును. లాటరీలో యిట్లు గానివారికి పుణ్యమై... నను కచ్చును.

పుణ్యాట్యులారా
ఈను శ్రీశైలయాత్రకుల సోక రాగ్యము చందానిమిల్రము మిగిలములవెంటనే కచ్చుటకు బదులుగా శ్రీశైలములూ... యొండి 12 మాసములలోను యాత్రకులు శ్రీశైలము కచ్చుటకు అనుకూలముగా నందునట్లు తీసుకనటులగు కలుకేయటకు సంగ... కట్టించుకొన్నాము. ప్రామానులవెండి చందాకు కచ్చుటకు గుమాస్తాలను ఏర్పరచవలసివారు. మిగి అనుగ్రహించి సదగు చరి... దాలు మా గుమాస్తాలకు ఇప్పించవలెను. వాకల్ల రిజిస్టరుచేయబడి ఆర్ధరూపాయప్రాపుతైన అగ్రిమెంటుక్కి వారికి తప్ప ఇతర... లకు చందాల నిచ్చియెడల సదగుచందాకు మేము బాధ్యులము కాము. శివరాత్రి సమీపించుచున్నందున చందాలను ఈక్రిందిఆడ... కునకు వనియార్డులగా పంపుటకు వేడుచున్నాను ఈ దిగుకనుండు ఏవిలాపమునకైనను పంపవచ్చును.

శ్రీశైలములోగాని మార్గములోగాని మావల్ల యేమైన పట్టుము కావలసివారు ఏమిపట్టుముకావలసివది శివరాత్రి ఒక నెల... ముందు మాపేర యీ దిగున అడనుకు ప్రాయించవలెను. 1 అజా పోస్టుచీటి ప పువారికి మాత్రమే సుఖమున్నీ ఇత్యులకును.
చూగంటి వీరమల్లి కార్డున లింగం అయ్యవారు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.
బు. లక్ష్మయ్యగారు, C/o పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మచిలీపట్నం.

కవితానిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్-వీశ్వరులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి... శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులకల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము:—ఇది చుహాశ్విదుడు వామను సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ చూ... వారములైన స్వకౌశల్యములతో నెంతయుఁ జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణము, ఋతువర్ణము వామన ఘట్టమున... బడివి తీరవలయును. వీటికి పుటలముగను చువోజ్జనమున ప్రాయించుచు పీఠికగూడవలయు. సాధారణమైనది 0-12-0. కాలిగోరు 1.

2. కామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుద్ధమగ్రంథము. ఇందలి కవిత్యము కడుంగడు సరసముగను వర్ణన... ముగను వెలయుచుండును. అనువాదన గ్రంథములలో వీనికి సరికచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ మైనది 0-10-0 కాలిగోరు 0-10-0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాశి నంఠేశ్వర కవి ప్రణీతమగు వాణ్ణా క్యానముల గ్రంథము... శ్రీమద్రామాణ్యము ననుసరించి మొదటియాణుకాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ... నున్నది సాధారణమైనది 0-12-0 కాలిగోరు 1-0-0.

4. భద్రదాసరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేత గ్రంథములు కవించి కన్నెక్కైన అల్లమరాజు... ముబ్బాణ్ణా కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములెల్ల నిది శిరోమణి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపులుగ గీర్తిశేషులును... నైన శ్రీ గంగాధర రామకాయకథపు వారిచే వృత్తికొందలబడినది. ప్రస్తుతి కథలకు శ్రీ మూగ్యరాయ బహదూరవారి యాజ్ఞ నను... నరించి ప్రవాశ్రీ పురాణకథ మల్లయ్య కాన్తులివారిచే ప్రాయించుచు నువోధినియును చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైనది 1-4-0.

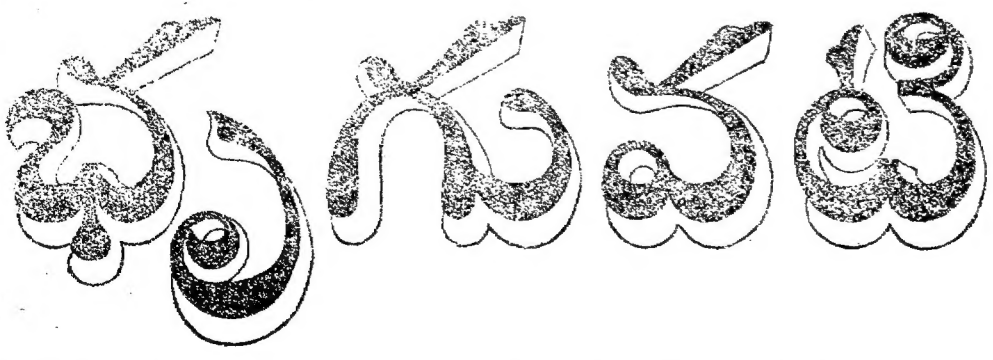
5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞాసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ... మండమల్లయ్య కాన్తులివారిచే మూలముసారముగను నువోధముగను వెలిగింపబడి దెబ్బొనైజాన జక్కగ నాలుగుభాగములుగ... ముడిపంపబడిన 1898 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగుభాగములు నొకసారి కొను... వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యమ్నము:—ఇది పింగళి నూరనాకర్ణులచే రచింపబడినది. గ్రంథపాఠ స్త్రయము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి వెలపుప్రకారము పూర్వ కథల ననుసరించి పరిశుద్ధముగ ప్రాయించి బ్రహ్మశ్రీపురాణ... మండమల్లయ్య కాన్తులివారిచే లభ్యుటే ప్రాయించి దెబ్బొనైజాన పైదరు కలులు కాగిరియులమీద జక్కగ ముడిపించి కాలి... కొలెందు చేయవలసివడినది 1-4-0.

N. H. తె గ్రంథములన్నియు వాంఛుల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి విశేష ధనవ్యయమున... కుద్ధముగ నచ్చొత్తించి కిక్కురవెలలకు లభించునట్లు చేయించిరి. కావున నింత నులభయాల్యమునకు దొరగుచున్నది. తేటన్న నితరుల రుండు చెల్లు మూల్యమిచ్చినను వట్టి పరిశుద్ధకథలు దొంగట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికీ తపాల... భద్యుల వగైరాలు కొనువారే ధరించవలయును. గ్రంథములు కలయువారి క్రిందివిలాసమునకు ప్రాసంగికగ్రంథములు లభించును.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితానిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

పశువర్ధనములకు మనుజుల మూర్తి మార్గమునుండి చివరకు ప్రవించుచుండెడి, తెల్లతెగ, పచ్చతెగ రక్తతెగ వీరు... మరుకు శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పాత్రికడుపు నరములు... విగడియుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల తెగతెగ సామాన్యములను మొదలంటి, నిక... రితియును, మరియు నూతనముగ సంధించిన తెగతెగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును పొందించును. మూత్రశాశ్వతమును. క... క్రితి (అనగా మూత్రపుత్రితి) కుభ్రవరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0... క్యాకింగు మరి పోస్తేజి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల కాపితాను, కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపురపేటి, మచిలీపట్నం. తంజిలడన్:—పండిట్, మదరాసు

హాచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుడ్డిలిగి అధిక దేహధార్యము కావలయుననిపించు.

“ఆ తంక నిగ్రహ”

మాతలే వారికి లేక సంజీవితీ పరమ ఆత్మకము— దీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. శ్వరపడును.

మ రి యూ

ఏలాటిసంగతులు మిగి కావలయుననిన వానికి ఆప్తుడే గమనించెదములేదామా ప్రసిద్ధపుస్తకం కావశాస్త్రయవకుగాను వాయును. ఈపుస్తకం యిసా. సా.లు ఖగ్గులకూడ లేకు.

వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవింద్.

ఆతంకనిగ్రహ బౌద్ధధారయము.

26 బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగతెగమునకు దేశాధిపతి

కథ్యము లేదు. పిరికారితో కని లేదు. ఎటువు, రెలువు, పచ్చ, అను మాత... రిథముల తెగతెగమునకు మాత... పూటలలో మాన్యును. శ్రీల దేశము... వ్యాధులకు కూడ ఇది కావలయును. 251) దర్శి 1 కి. నెం 1-0-0... గంపర్వ పార్వతి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

వనాపధిసరస్వరిణా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుట... అంతు చేరెన్నిక గాంచినది ధర 1-10-0... ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు... కుచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 పనపవాడీ, బొంబాయి

జాతకరత్నము

గొప్పధర్మధర! PART I అధ్యాయము

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ నక్షత్రముగలది లేకయే సం... క్షర ఫలితములను క్యాకర్లు రీడింగుతో సహా యెన్ని సం... క్షరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే... కనుంజుట లేదు ప్రాసంగికములకు. ధనము, సంపాదము, ఆయు... రాశిగ్రహములు మున్నగు దాదాకభావములతో మీ మీ గాత... కములను మీరే ప్రాసంగికములకు. ఇది యింటిజ్యోతిషుగ్గుడు. దీని వెల రు 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే... కలయునని వారికములు చునమైనభరతు పంపబడును.

(154) గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము, ఖజింకోట్, వికాబాబ్దుండల్లా.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తికుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సహాపాపములు, తుహ... పాడలు, పచ్చలు, చర్మరోగములు, కీడ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డెబ్బిల చాలును. 20 రు. డెబ్బి 1-4-0 ని. పి. 0-8-0

కూమ్మొడలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్ళుతీత, మలబద్ధము, కడు... పులా మంట, మొదలగు వాటిని హరించును. 2 డె. చాలును. 20 రు. డెబ్బి 1-4-0 ని. పి. 0-8-0

పి. శి. పి. ఆంధుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) పెరినే—నెల్లూరుజిల్లా.

మంగలికత్తులు

క ప్ప తా శ ము లు. అంధ్రనాడకులచే చేయబడినది. ప్రాశస్త్యమింపును. తెంతునే ధరల క్యాటలాగుకు ప్రాయము. చి. నెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కల్లయ్య అండ్ లోక్ మేకర్స్ etc పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా) తెగిగార్ల అగ్రము: “ఇంద్రకీను” పెద్దాపురం.

(515)

నిజలభారత వర్షియాయుర్వేద మహామండల
 విద్యాపీఠముల కార్యాలయము, ౬, ఆదిత్యపు
 మొదలి వీధి, వేపే, మదరాసు.

ఆయుర్వేద సూషణం. పంకిత. యు, దొరస్వామి
 అయ్యగారు,
 ప్రధానముగి.

మించిపోవును !!

మొత్తము 3300 టన్నులు

అద్వైతాచార్య

6. బిక్కటా వి. పి. కా. పంతులదేవు, పోన్నుర్రులు పంతులే జవాబు యిక్కడను.

మేడనామ్మ రావడు,

920 పుట)

జాంబీలు:— (1) 149, హైలోడ్డు తిరువళ్ళిక్కే-టి మద్రాసు, (2) హైలోడ్డు, తిరువతి,

గ. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, చిర్రూరు, గుంటూరు